

ANNUAL REPORT

รายงานประจำปี

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2017

2560

ป่าไม้ไทยสมบูรณ์ เกื้อกูลการพัฒนา
ปวงประชามิสุข ปลูกป่าในใจคน เปี่ยมล้นสามัคคี

รายงานประจำปี กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี 2560

ที่ปรึกษา
นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา
นายสุรัชย์ อจลบุญ
นายวีรวัฒน์ ปุสุสโร
บรรณาธิการบริหาร
นางศุภวรรณ วงษ์ประยูร
กองบรรณาธิการ
นายวัฒน์ ทาบึงกาฬ
นางสาวพรพิมล วราทร
นางสาวอุดมลักษณ์ ศรีทัศน์ย์
นางสาวนงลักษณ์ ชिरณะ
นางสาวชนปल्ली ปูนาค
นางสมใจ ลิมาฉายา
นางสาววรวรรณ นาคบรรพต
นางจินดารัตน์ เรืองโชติวิทย์
นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ
นางสาวศุภลักษณ์ ศรีลาวงษ์
นายอาวุธ สงกะมิลินท์
นางสาวลำพุล กลั่นเชื้อ
ผู้ประสานงาน
นางสาวอัจฉริยา จิตต์ทวิทรัพย์
นางสาวเรวดี รัชัณรงค์
นางสาววิริยาพร มาทอง
ผู้จัดพิมพ์
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขที่ 49 พระราม 6 ซอย 30 ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 0-2278-8400-19
โทรสาร 0-2298-5606
สอบถามข้อมูลสิ่งแวดล้อม 0-2278-8444
www.deqp.go.th
พิมพ์ครั้งที่ 1 : กรกฎาคม พ.ศ. 2561
จำนวน 1,000 เล่ม
เลข ISBN 978-616-316-452-0
ภาพผู้บริหารและบุคลากรเรียบเรียงเนื้อหา ออกแบบและจัดพิมพ์
ปาฝน เนกซ์สเตป จำกัด
ภาพปก เรืองชัย คงเมือง

สารบัญ

สารจากอธิบดี	4
คณะผู้บริหาร	5
บทสรุปผู้บริหาร	10
ส่วนที่ 1 ผลงานสำคัญ	15
1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการทำงาน	16
1.2 แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ แผนงานงบประมาณ พลผลิต/โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	20
1.3 ผลงานสำคัญ	25
1.3.1 เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	25
1.3.2 ประชาธิปไตยร่วมใจ ลดโลกร้อน	41
1.3.3 การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	53
1.3.4 สื่อสาร และเสริมศักยภาพ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	71
1.3.5 สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	80
1.3.6 งานวิจัยเพื่อการพัฒนา	103
ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการ	110
2.1 ผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ	112
2.2 ผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	114
2.2.1 ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน	115
2.2.2 รายละเอียดผลการปฏิบัติงาน	121
ส่วนที่ 3 ข้อมูลองค์กร	133
3.1 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่จำแนกตามประเภทบุคลากร	134
3.2 งบประมาณและผลการใช้จ่าย	136
3.2.1 การเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และ 2560	136
3.2.2 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรายกิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	137
3.2.3 ผลการเบิกจ่ายตามประเภทงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	139
ภาคผนวก	140

สารจากอธิบดี

โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทำให้ประเทศไทยจะต้องพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวและก้าวสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต ด้วยการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว รวมถึงกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน รัฐบาลจึงขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ควบคู่กับการกำหนดยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่คำนึงถึงสมดุลของ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินงานตามภารกิจหลักในการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้สังคมไทย ปรับเปลี่ยนเป็นสังคมแห่งการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการแปลงนโยบายระดับชาติลงสู่การปฏิบัติจนเกิดผลเชิงประจักษ์ที่เป็นรูปธรรมในการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วนในสังคมด้วย เช่น การส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวังและแก้ปัญหาไฟป่าหมอกควัน การพัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษาและเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับอาเซียน งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาขยะและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งบูรณาการการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ

รายงานประจำปี 2560 ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม คือบทสรุปของการทำงานอย่างมุ่งมั่นทุ่มเท บนกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยน้อมนำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และนำกระบวนการพัฒนาของพระองค์มาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สมดังเป้าหมายที่วางไว้

(นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา)
อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คณะผู้บริหาร

นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา
อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายสุรัชย์ อจลบุญ
รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายวีรวัฒน์ ปกสุสโร
รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายวัฒน์ ทาบึงกาฬ
เลขาธิการกรม

นางกาวินี ณ สายบุรี
ผู้อำนวยการกองส่งเสริม
และเผยแพร่

นางอนงค์ ชานะมูล
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ
ฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

นางสาวอุดมลักษณ์ ศรีทักษิณ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนา
ระบบบริหาร

นายวิชาญ สุขสว่าง
ผู้อำนวยการกองพัฒนา
ทรัพยากรบุคคลด้านสิ่งแวดล้อม

นางศุภวรรณ วงษ์ประยูร
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
และแผนงาน

นางสาวสาวิตรี ศรีสุข
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ
สิ่งแวดล้อม

นางสาวพรพิมล วราทร
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ
ประชาชน และ
รักษาราชการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของประชาชน

นางสาวอรัญญา ไหลประดิษฐ์
รักษาราชการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

นางสาวอุมา ศรีสุข
ผู้อำนวยการกองอาสาสมัคร
พิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

นางนิตยา นักระนาด มิสัน
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัย
และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

นางจงรักษ์ ชีชนะกุล
รักษาราชการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ด้านส่งเสริมและเผยแพร่

บทสรุปผู้บริหาร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นปีแรกที่ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี ถูกนำมาขับเคลื่อนในการบริหารประเทศ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในฐานะหน่วยดำเนินการจึงมีหน้าที่แปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม โดยอาศัยการทำงานแบบบูรณาการทุกภาคส่วนเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บนการทำงานอย่างมีส่วนร่วม ด้วยองค์ความรู้ และตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และในหลายๆ โครงการมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศเกินกว่าเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีผลงานสำคัญประกอบไปด้วย

เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน : เป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นให้น่าอยู่อย่างยั่งยืนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นกลไกในการขับเคลื่อน เช่น 1) โครงการประกวดเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนและเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีเทศบาลที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 6 แห่ง 2) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ มีจังหวัดที่เข้าร่วมจำนวน 56 แห่ง และมี จ.ขอนแก่น และ จ.ลำปาง เป็นพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) ยกกระดับ อปท. ที่ได้รับรางวัลเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน ให้เป็นเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพเมืองเหล่านั้นให้กลายเป็นพื้นที่ต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ระดับภูมิภาคอาเซียนด้วย

ประชารัฐร่วมใจ ลดไฟฟ้า หมอกควัน : ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้นำกลไกประชารัฐเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ โดยคัดเลือกอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จ.เชียงใหม่ เป็นพื้นที่นำร่องในการแก้ไขปัญหา และเมื่อปีที่ผ่านมามีได้ขยายพื้นที่ดำเนินงานไปยังดอยพระบาทม่อนพระยาแช่ จ.ลำปาง ผลการทำงานบนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทำให้จุดความร้อนสะสมและมลพิษทางอากาศที่เคยเกินมาตรฐานลดลง ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างคนเมืองและคนบนดอยลง ผลสัมฤทธิ์ของงานทำให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และพื้นที่โดยรอบ ได้รับรางวัล “ความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ประจำปี พ.ศ. 2560 ประเภทรางวัลพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม : มุ่งผลักดันให้สังคมไทยก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพัฒนามาตรการและกลไกส่งเสริมการบริโภคอย่างยั่งยืน ให้เข้าถึงคนทุกกลุ่มในสังคม โดยในปีที่ผ่านมา มีการดำเนินโครงการต่างๆ เช่น 1) ส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐาน G-Green

2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และเยาวชน 3) พัฒนารฐานข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 4) พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายองค์กรในการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

สื่อสาร และเสริมศักยภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานประสานงานหลักระดับประเทศ ในประเด็นการศึกษา การฝึกอบรม การสร้างจิตสำนึก การเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญของประชาชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้จัดนิทรรศการและประชุมกลุ่มย่อย เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 22 และมีการจัดทำยุทธศาสตร์ Action for Climate Empowerment เพื่อเป็นแนวทางเสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงมีการจัดทำฐานข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นต่างๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างสะดวกรวดเร็วผ่านทางเว็บเพจ

สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน : รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหาขยะเป็นวาระแห่งชาติ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นฟันเฟืองหนึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยการดำเนินโครงการต่างๆ มากมาย เช่น การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่น ร่วมกันจัดการขยะ จนทำให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มี อปท. จำนวน 119 แห่ง เข้าร่วมกิจกรรม และสามารถนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ได้ถึงร้อยละ 60.11 มีการจัดประกวดชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ มีชุมชนและโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ พร้อมทั้งพัฒนาระดับให้เป็นศูนย์การเรียนรู้การจัดการขยะเหลือศูนย์ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เอกชนและศาสนสถานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ เป็นต้น

งานวิจัยเพื่อการพัฒนา : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำองค์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลงานวิจัยเชิงพัฒนา เช่น 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดสารประกอบไนโตรเจนออกจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน โดยการใช้พืชน้ำ 2) ศึกษารูปแบบการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนโดยการปลูกป่าในเมือง และ 3) ศึกษาสภาพการปนเปื้อนของสารไดออกซินในสิ่งแวดล้อม

นอกจากผลงานสำคัญดังกล่าวข้างต้น ยังมีการดำเนินงานในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น งานส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษา และการพัฒนาบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบข้อมูลระบบสารสนเทศ และการให้บริการ เป็นต้น

EXECUTIVE SUMMARY

The first fiscal year of the 20 years Thailand National Strategy where The National Social and Economic Development plan no. 12 is enforced was in the fiscal year of 2017. The Department of Environmental Quality Promotion is at our capacity to ensure the concrete results based on the plan enforced. Our plan is to incorporate every related bodies both private and governmental to bring forth our plan to action. To the better management of Environmental resources and environment. With cooperation from those involved and the rule of good governance, the year of 2017 had allowed success to our goals and several projects we have laid down with outstanding result. Our notorious projects namely are as following:

Environmental Sustainable City : As an incentive project to help promoting Local Administrative Organization to incorporate both private sector and governmental body into sustainable management of local community. This project uses several methods 1) Municipal with Great Excellence in Sustainable Environmental Development Competition held in the Fiscal year of 2017. 6 municipals had been awarded. 2) Model Area Development project. This focused heavily on Environmental-friendly aspect and Integrity of the development itself with Environment. 56 provinces had participated with Khon Kaen Province and Lampang Province as Environmental-Friendly Model Area. 3) With the Municipal winner in 1), Municipal which had won the award regarding Sustainable Environmental Development will be introduced to ASEAN community Municipal Model for Sustainable Environmental Development in order to pursue greater goal as ASEAN City Role Model as well as Education Center in ASEAN Community.

Lessen Wildfire with Citizens Cooperation : Department of Environmental Quality Promotion in its fiscal year of 2015 introduced Citizens as helper function for Lessen Wildfire and Haze campaign affecting Northern Part of Thailand. 2 Chosen National Park namely Doi Suthep-Pui National Park and Doi Inthanon National Park, Chiang Mai province are one of the first 2 trailblazers. Last year this same campaign was introduced to the area called Doi Phrabat and Mon Phraya Chae, Lampang province. The detail of the campaign consisted mainly of cooperating all private sector and governmental bodies. Urban citizens and those who lives closer to these mountain ranges to cooperate and agree to lessen their conflict over the use of the area which transferred to purposeful result of lessen the accumulating air pollution which used to be above average. This campaign had been quite an achievement to the method of Governmental Management of area with joint cooperation of citizens hence the campaign was awarded the Excellency of such management archival performance in the year of 2017 by Doi Suthep-Pui National Park. The Award of excellence of Governmental Management of area with joint cooperation of citizens was granted by Office of the Public Sector Development Commission.

Environmental-friendly Consumerism : Promoting Thai Community to have positive attitude for an environmental-friendly product. This aims to create influential methodology to a sustainable environmental-friendly Consumerism for wider range of consumer groups. Within the past years, there are several projects with 4 worth mentioning ; 1) Promoting the production and service for

consumer under the standard of G-Green. 2) Organising events regarding the topic of environmental-friendly consumerism with target such as Private Organisation Private Corporation and Youth Program 3) Develop solid database regarding goods and service which considered to be environmental-friendly. 4) Develop a potential in personnels under the environmental-friendly consumerism network.

Communicate and Reinforce information related to climate change : As the executive governmental body on National Level, Department of Environmental Quality Promotion is responsible for climate change topic and is tasked to provide information and training. Building awareness as well as assure the access of information of Thai citizens over the topic. Encouraging citizens to participate within the frame of United Nations Framework Convention on Climate Change. We also provide smaller group exhibition, this to ensure that CFC reduction work will never go unnoticed. As for Thailand role according to UNFCCC, with the latest 22 conference, Thailand is under its obligation to provide and enforce the action related to UNFCC according to Action of Climate Empowerment plan. This plan is a method for government body to follow as well as a reinforcement to the commitment for our climate change issue. There will be ready-to-access database for citizens to access the much needed information of Climate Change.

Gaining awareness of Thai citizens to waste management and sustainable development : Waste management has been Thailand National Agenda since 2014. Department of Environmental Quality Promotion is tasked with this agenda. From the starting year until 2017, with numerous projects being implemented, 119 Local Administrative Organizations has joined in this task. With 60.11% of waste being recycled. A competition held for zero-waste community and zero-waste school. The winners of zero-waste community and school were promoted to be demonstrative model. This leads to an approach where school and religious institution are involved for management purpose for wider impact.

Research and Development : Department of Environmental Quality Promotion sees and gives tremendous support for action research methodology. With a strong sense of using what we have learnt from the research as knowledgeable prevention methods in issues related to Natural Resources and Environment. Action research produced within the fiscal year of 2017 are 1)Enhancement of Nitrogen Compounds Reduction process in municipal wastewater treatment by incorporating the use of aquatic plant. 2) Studying on Model plan to increase green areas with Eco-forest in urban area and community 3) Study of Dioxins and Dioxin-like compounds contamination in environment.

As of the latter work and project which we have not mentioned above, the Department of Environmental Quality Promotion also provide support in development of Natural Resources and Environment management Network. Improve awareness in citizens about environmental-friendly lifestyle. Improve the study in the field of Environmental Education as well as encourage more personnels to conduct Environmental Work. The department also provide educational source with our information system and service.

1 | ผลงานสำคัญ

1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการทำงาน

วิสัยทัศน์

บูรณาการทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างมีธรรมาภิบาลด้วยองค์ความรู้และกระบวนการมีส่วนร่วม

พันธกิจ

1. สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. เพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถของเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนา ประยุกต์ และให้บริการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม
4. วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

Go Green

พื้นฐานด้านการจัดการน้ำและ
สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง
ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือ
ด้านต่างประเทศ สร้างและรักษา
ผลประโยชน์ชาติ

ยุทธศาสตร์อนุรักษ์ พันธุ์ และ
ป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจาก
การเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ
และภัยพิบัติ

บูรณาการส่งเสริมการวิจัยและ
พัฒนา

บูรณาการบริหารจัดการขยะและ
สิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการให้บริการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- พื้นที่เป้าหมายมีคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมดีขึ้นผ่านกลไกการ
บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
- กลุ่มเป้าหมายสามารถดำเนิน
การความร่วมมือด้านทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เพื่อเชื่อมโยงในระดับภูมิภาค
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ทรัพยากรธรรมชาติและความ
หลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่
เป้าหมายได้รับการบริหารจัดการ
อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการ
อนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย
มีองค์ความรู้และสามารถปรับตัว
รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- องค์ความรู้และงานวิจัยได้รับ
การนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
- พื้นที่เป้าหมายมีคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมดีขึ้นผ่านกลไกการ
บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายการให้บริการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- กลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายที่
มีความรู้ และมีส่วนร่วมในการ
บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
- ความร่วมมือของเครือข่าย
สิ่งแวดล้อมอาเซียนเพื่อมุ่งสู่
Green and Clean ASEAN
- สร้างแนวร่วมภาคประชาชน
ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- สร้างการมีส่วนร่วมและปรับ
เปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน
ในการบริโภคที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม
- องค์ความรู้และนวัตกรรม
ที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหา
สิ่งแวดล้อมของประชาชนในพื้นที่
ได้
- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลด
ขยะต้นทางโดยใช้หลักการ 3Rs
(Reduce, Reuse, Recycle)
- กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึงปัญหา
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
และมีขีดความสามารถในการ
ร่วมมือลดการปล่อยก๊าซเรือน
กระจก และรับมือการเปลี่ยนแปลง
อย่างรู้เท่าทัน

กลยุทธ์กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายเรียนรู้
ของพื้นที่ต้นแบบ/ศูนย์เรียนรู้
เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง
- ส่งเสริมให้ประชาชน และภาคี
เครือข่ายทุกภาคส่วนมีความรู้
และจิตสำนึกในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาศักยภาพบุคลากร/
เครื่องมือ/กลไกส่งเสริมการมี
ส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความ
ร่วมมือในการจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
ประเทศ
- เสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพ
บุคลากรหลักเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาค
อาเซียน (ผู้นำการเปลี่ยนแปลง
Change Agent)
- พัฒนาโครงข่ายข้อมูลสารสนเทศ
ด้านสิ่งแวดล้อมระดับอาเซียน
(การแลกเปลี่ยน องค์ความรู้
ฐานข้อมูล)
- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายเรียนรู้
ของพื้นที่ต้นแบบ/ศูนย์เรียนรู้
เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง
- ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคี
เครือข่ายทุกภาคส่วนมีความรู้
และจิตสำนึกในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาศักยภาพบุคลากร/
เครื่องมือ/กลไกส่งเสริมการมี
ส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความ
ร่วมมือในการจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
ประเทศ
- พัฒนาและส่งเสริมการนำองค์
ความรู้และนวัตกรรมจากงานวิจัย
ไปใช้ประโยชน์
- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายเรียนรู้
ของพื้นที่ต้นแบบ/ศูนย์เรียนรู้
เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง
- ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคี
เครือข่ายทุกภาคส่วนมีความรู้
และจิตสำนึกในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาศักยภาพบุคลากร/
เครื่องมือ/กลไกส่งเสริมการมี
ส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความ
ร่วมมือในการจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
ประเทศ

1.2 แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ แผนงานงบประมาณ
พลผลิต/โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (147.4415 ลบ.)	แผนงานพื้นฐาน (338.2147 ลบ.)	แผนงานบูรณาการ (60.3491 ลบ.)		แผนงานยุทธศาสตร์ (126.7042 ลบ.)			
ยุทธศาสตร์ จัดสรรงบประมาณ	7. รายการค่าดำเนินการ ภาครัฐ	5 : ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	2 : ยุทธศาสตร์ด้านการสร้าง ความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ	5 : ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการ น้ำและสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	2 : ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถใน การแข่งขันของประเทศ	5 : ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ยั่งยืน		
แผนงาน	7.1 แผนงานบุคลากร ภาครัฐ (147.4415 ลบ.)	5.6 แผนงานพื้นฐาน : ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (338.2147 ลบ.)	2.6 แผนงานบูรณาการ : ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (4.3491 ลบ.)	5.1 แผนงานบูรณาการ : บริหารจัดการขยะและ สิ่งแวดล้อม (56.0000 ลบ.)	2.13 แผนงานยุทธศาสตร์. : พัฒนาความร่วมมือ ด้านต่างประเทศ สร้างและรักษาผลประโยชน์ ชาติ (7.1550 ลบ.)	5.4 แผนงานยุทธศาสตร์ : อนุรักษ์ฟื้นฟู และป้องกัน ทรัพยากรธรรมชาติ (62.6742 ลบ.)	5.5 แผนงานยุทธศาสตร์ : จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศและภัยพิบัติ (56.8750 ลบ.)	
เป้าหมายให้ บริการกระทรวง	เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายใน การดำเนินการภาครัฐ บริหารจัดการขยะและ สิ่งแวดล้อม	พื้นที่เป้าหมายมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ผ่านกลไกการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	องค์ความรู้และงานวิจัยได้รับ การนำไปใช้ประโยชน์ในการ บริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พื้นที่ เป้าหมายมีคุณภาพ สิ่งแวดล้อมดีขึ้นผ่านกลไกการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ	กลุ่มเป้าหมายสามารถดำเนินการความร่วมมือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ เป้าหมายได้รับการบริหาร จัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืน	ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีองค์ความรู้และสามารถปรับตัว รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
ตัวชี้วัด		ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนพื้นที่ต้นแบบการจัดการ สิ่งแวดล้อม (25 พื้นที่)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สามารถ นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม (3 เรื่อง)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนจังหวัดที่มีกิจกรรมสร้าง จิตสำนึก สร้างความตระหนักให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการขยะมูลฝอย ที่ต้นทาง (76 จังหวัด)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนพื้นที่ต้นแบบแหล่งเรียนรู้และเครือข่าย ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (11 แห่ง/เครือข่าย)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนเครื่องมือ และกลไก ในการพัฒนาเครือข่ายด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (6 กลไก/ เครื่องมือ)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีการรับรู้ในการบริโภคที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (537,780 คน)	
เป้าหมายหลัก ของหน่วยงาน	เป้าหมายหลัก : ประชาชนมีวิถีชีวิตที่มีความรับผิดชอบในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1) จำนวนประชาชนที่เลือกกินเลือกใช้ สินค้า ผลิตภัณฑ์ การบริการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม 2) จำนวนต้นแบบด้านการจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม							
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน (สำหรับจัดทำ 60)	เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการภาครัฐ	กลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายที่มีความรู้ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	องค์ความรู้และนวัตกรรม ที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อมของประชาชนใน พื้นที่ได้	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลด ขยะต้นทางโดยใช้หลักการ 3Rs (Reduce Reuse Recycle)	ความร่วมมือของเครือข่ายสิ่งแวดล้อมอาเซียน เพื่อมุ่งสู่ Green and Clean ASEAN	สร้างแนวร่วมภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	สร้างการมีส่วนร่วมและ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ ประชาชนในการบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และมีขีดความ สามารถในการร่วมมือลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก และรับมือ การเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทัน
พลผลิต/โครงการ	รายการค่าใช้จ่ายบุคลากร ภาครัฐบริหารจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อม 147.4415 ลบ.	ผลผลิต : การมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 338.2147 ลบ.	โครงการ : วิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่4.3491 ลบ.	โครงการ : สร้างวินัยและการมี ส่วนร่วมของคนในชาติมุ่งสู่ การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ที่ยั่งยืน 56.0000 ลบ.	โครงการ : ส่งเสริมเครือข่ายการปฏิบัติงาน สิ่งแวดล้อมอาเซียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 7.1550 ลบ.	โครงการ : พัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 62.6742 ลบ.	โครงการที่ 1 : ส่งเสริม การผลิต การบริการและ การบริโภคที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม 49.8250 ลบ.	โครงการที่ 2 : เสริมสร้าง ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามข้อตกลงการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศภายใต้กรอบ มาตรา 6 7.0500 ลบ.

20

21

	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (147.4415 ลบ.)	แผนงานพื้นฐาน (338.2147 ลบ.)	แผนงานบูรณาการ (60.3491 ลบ.)	แผนงานยุทธศาสตร์ (126.7042 ลบ.)				
ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณด้านบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐให้เป็นไปตามแผน (ร้อยละ 90)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม (3,672,190 คน) 2. จำนวนพื้นที่ต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (25 พื้นที่) 3. จำนวนผลงานวิจัย องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (9 เรื่อง) 4. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับความรู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (10,060 คน) 5. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือที่มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (60 เครือข่าย) 6. ร้อยละจำนวนหมู่บ้านที่มี ทสม. เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 10) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 80) 2. ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 80) 3. ร้อยละของเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมมีการดำเนินกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาคี (ร้อยละ 65)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนผลงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม (3 เรื่อง) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการได้รับความรู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ (ร้อยละ 80)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวน อปท. ในพื้นที่เป้าหมายคัดแยกขยะที่ต้นทางโดยใช้หลักการ3Rs (Reduce Reuse Recycle) (100 แห่ง) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยลดลงและมีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในพื้นที่เป้าหมาย (ร้อยละ 30)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนพื้นที่ต้นแบบแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (11 แห่ง/เครือข่าย) 2. จำนวนหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ร่วมเป็นผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมศึกษาประเทศไทย (20 หน่วยงาน) 3. จำนวนบุคลากรแกนนำด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่ได้รับการพัฒนาสู่ระดับอาเซียน (15 คน) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของประชาชนในพื้นที่ต้นแบบ สามารถจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน และโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา (ร้อยละ 30) 2. ร้อยละของเครือข่ายที่มีการใช้ช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสิ่งแวดล้อมอาเซียน (ร้อยละ 40)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนเครื่องมือ และกลไกในการพัฒนาเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (6 กลไก/เครื่องมือ) 2. จำนวนกลุ่มเป้าหมายได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และหรือมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (137,500 คน) 3. จำนวนหมู่บ้าน หรือพื้นที่ที่มีอาสาสมัครเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (100 หมู่บ้าน) 4. จำนวนเครือข่ายที่มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับภาคีอื่น (10 เครือข่าย) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม มีการดำเนินกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาคี (ร้อยละ 70)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีการรับรู้ในการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (537,780 คน) 2. จำนวนเครือข่ายที่ได้รับความรู้ มีส่วนร่วมในการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (286 เครือข่าย) 3. จำนวนพื้นที่ต้นแบบที่มีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (4 แห่ง) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 60) 2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 50)	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสื่อสารข้อมูลความรู้ (165,000 คน) 2. จำนวนฐานข้อมูลการดำเนินงานภายใต้กรอบมาตรา 6 ของประเทศไทยในระบบข้อมูลรวม (2 ฐานข้อมูล) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ร้อยละ 80)
กิจกรรมหลัก	กิจกรรม : การบริหารทรัพยากรบุคคล (147.4415 ลบ.)	กิจกรรมที่ 1 : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (42.4845 ลบ.) กิจกรรมที่ 2 : สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (68.3918 ลบ.) กิจกรรมที่ 3 : พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (14.7611 ลบ.) กิจกรรมที่ 4 : การประสานงานการให้ความเห็นขององค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (34.0000 ลบ.) กิจกรรมที่ 5 : พัฒนาการบริหารจัดการองค์กร (30.4406 ลบ.) กิจกรรมที่ 6 : พัฒนาข้อมูล ระบบสารสนเทศ และการให้บริการ (30.6994 ลบ.) กิจกรรมที่ 7 : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (117.4373 ลบ.)	กิจกรรม : วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาขยะ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (4.3491 ลบ.)	กิจกรรม : สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (56.0000 ลบ.)	กิจกรรม : พัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษาและเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับอาเซียน (7.1550 ลบ.)	กิจกรรม : เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (62.6742 ลบ.)	กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิต การบริการและการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (49.8250 ลบ.)	กิจกรรม : การสื่อสารและเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (7.0500 ลบ.)
22								23

1.3 ผลงานสำคัญ

1.3.1 เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ในอดีตที่ผ่านการเติบโตของเมืองอย่างไร้ทิศทางและการเพิ่มประชากรอย่างก้าวกระโดดซึ่งมีธรรมชาติเป็นต้นทุนในการพัฒนาทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกนำมาใช้อย่างสิ้นเปลืองและก่อให้เกิดความเสียหาย ทำลายสมดุลทางระบบนิเวศ น้ำเสียอากาศเป็นพิษ ปัญหาขยะ พื้นที่ป่าถูกบุกรุกทำลาย และปัญหาอื่นๆ อีกมากมายที่รุมเร้าเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาคมโลกตื่นตัวในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ประเด็นสิ่งแวดล้อมเริ่มถูกหยิบยกเป็นสาระสำคัญของการประชุมระดับนานาชาติ โดยเฉพาะประเด็น “เมืองน่าอยู่” ที่กระแสการพัฒนาของประชาคมโลกให้ความสำคัญกับการสร้างเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ได้นำประเด็นดังกล่าวบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่ว่าด้วยเรื่องของการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมีเป้าหมายว่า จะต้องรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน รวมถึงต้องมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ (1 จังหวัด 1 เมืองน่าอยู่) ประกอบกับยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 20 ปี (พ.ศ. 2561-

พ.ศ. 2580) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ได้กำหนดให้มีการขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองของไทยให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

จากเป้าหมายและยุทธศาสตร์ดังกล่าว กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้แปลงนโยบายระดับชาติลงสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นหลักในการดำเนินงาน ที่เน้นการสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นรณนำทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการท้องถิ่นให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นกลไกในการขับเคลื่อน พร้อมทั้งพัฒนากรอบแนวคิด และตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นเครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินความสำเร็จของการพัฒนาเมือง ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 นอกจากนี้ยังได้ยกระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีการจัดการเมืองที่เป็นเลิศ ให้เป็นเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียนด้วย ทั้งนี้ ในการทำงานกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จะทำหน้าที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

เมืองอยู่ดี :

มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม / มีโครงสร้างพื้นฐานเพียงพอสำหรับคนทุกกลุ่ม / มีความมั่นคงด้านที่พักอาศัย ปลอดภัย และเศรษฐกิจมั่นคง

คนมีสุข :

คนมีสุขภาพดี ได้รับการศึกษา สวัสดิการและการพิทักษ์สิทธิที่เหมาะสมและเท่าเทียม / ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเอื้ออาทร / มีกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม ดำรงประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

สิ่งแวดล้อมยั่งยืน :

ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ / มีพื้นที่สีเขียวเพียงพอ / ภูมิทัศน์สวยงาม / ของเสียหรือมลพิษถูกจัดการอย่างเหมาะสม และประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี :

มีวิสัยทัศน์และแผนงานชัดเจน บุคลากรมีความรอบรู้และเชี่ยวชาญระบบการทำงาน/ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมการบริหารจัดการที่ดีและมีนวัตกรรมการพัฒนาเมือง

1.3.1.1 ประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยพัฒนาเกณฑ์และตัวชี้วัดเมืองน่าอยู่ สำหรับใช้เป็นกรอบในการประเมินเทศบาลแต่ละแห่งที่ส่งผลงานเข้าร่วมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เพื่อค้นหาเทศบาลที่มีการจัดการเมืองอย่างยั่งยืนเป็นเมืองที่ครบครันไปด้วยความน่าอยู่ บนฐานการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งต้องมียอดประกอบทั้ง 4 ด้านครบถ้วนได้แก่ การเป็นเมืองอยู่ดีคนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเป็นเทศบาลแห่ง

การเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี โดยแบ่งรางวัลออกเป็น 2 ส่วน คือ เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน และเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ทั้งนี้ เทศบาลที่มีผลงานยอดเยี่ยมระดับประเทศจะได้รับรางวัลถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการจนถึงปัจจุบัน มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์ประเมินรวมทั้งสิ้น 132 แห่ง จาก 55 จังหวัด กระจายอยู่ทุกภาคทั่วประเทศไทย (ภาคเหนือ 16 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12 จังหวัด ภาคกลาง 16 จังหวัด ภาคใต้ 11 จังหวัด) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีเทศบาลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศยอดเยี่ยมระดับประเทศ ดังนี้

01 บริการสาธารณะครบวงจรที่เทศบาลนครอุดรธานี จ. อุดรธานี

โรงพยาบาลเทศบาลนครอุดรธานี

การยกระดับคุณภาพชีวิตคนในเมืองให้ดีขึ้น ด้วยการพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพ สะดวก และรวดเร็ว

นวัตกรรมระบบบริการสาธารณสุขครบวงจร เป็นสถานพยาบาล ที่ครบครันด้วยบุคลากร และเครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัย มีทั้งแพทย์แผนปัจจุบัน และแพทย์ทางเลือก มีศูนย์กายภาพบำบัด และศูนย์ไตเทียม รวมถึงมีบริการ CT Scan และ MRI

ศูนย์แห่งการบริการนครอุดรธานี

เป็นศูนย์บริการประชาชนที่รวมงานบริการจากส่วนงานต่างๆ มาไว้ ณ จุดบริการเดียวกัน ในลักษณะของ one stop service ไม่ว่าจะเป็น งานบริการด้านทะเบียนราษฎร งานรับชำระภาษี และงานขออนุญาตต่างๆ จนตัวมีบริการรับเรื่องราວร้องทุกข์ และให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงาน

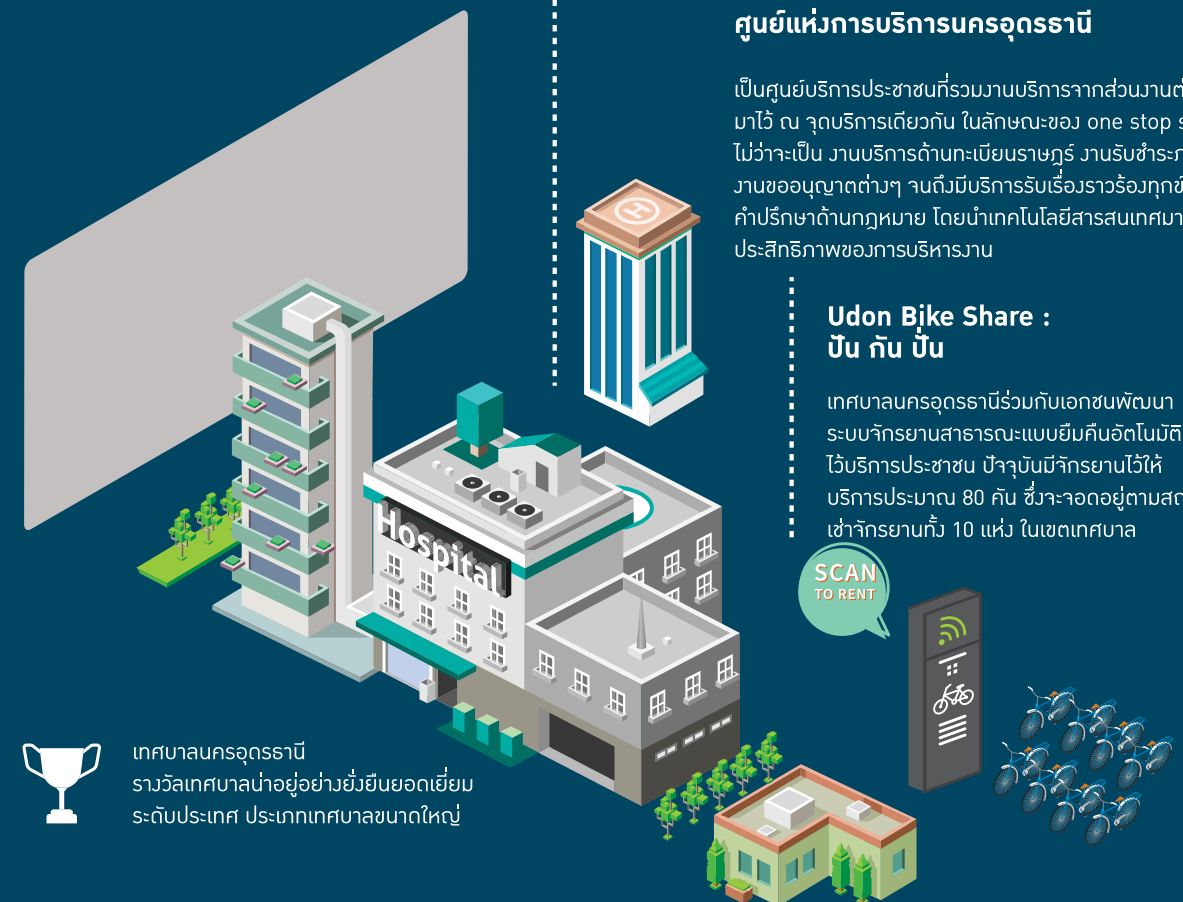
Udon Bike Share : ปัน กัน ปัน

เทศบาลนครอุดรธานีร่วมกับเอกชนพัฒนาระบบจักรยานสาธารณะแบบยืมคืนอัตโนมัติ ให้บริการประชาชน ปัจจุบันมีจักรยานไว้ให้บริการประมาณ 80 คัน ซึ่งจะจอดอยู่ตามสถานีเช่าจักรยานทั่ว 10 แห่ง ในเขตเทศบาล

SCAN TO RENT

เทศบาลนครอุดรธานี
รางวัลเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ ประเภทเทศบาลขนาดใหญ่

02 เทศบาลตำบลเวียงเทิง เมืองน่าอยู่ คนมีสุข มีการเรียนรู้และพัฒนา บริหารก้าวหน้า รักษาสิ่งแวดล้อม

ตั้งอยู่ อ.เทิง จ. เชียงราย มีแม่น้ำอิงไหลผ่าน
เน้นการสร้างเมืองด้วย การมุ่ง “สร้างต้นแบบ”
ที่ดีแล้วค่อยขยายผล “สร้างการมีส่วนร่วม”
ผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างเทศบาลและชุมชน

เทศบาลตำบลเวียงเทิง
รางวัลเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน
ยอดเยี่ยมระดับประเทศ
ประเภทเทศบาลขนาดกลาง

สร้าง...สันคือน้ำอิงใส

เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมน้ำอิงให้
ให้สะอาดสวยงาม และแก้ปัญหาหน้าเสียดจากคูเมือง
โดยนำหลักการบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีธรรมชาติ เช่น
การใช้ผักตบชวา การสร้างบึงประดิษฐ์ หรือ ใช้น้ำใต้ดิน

กาดน้อยฮิมฮิม

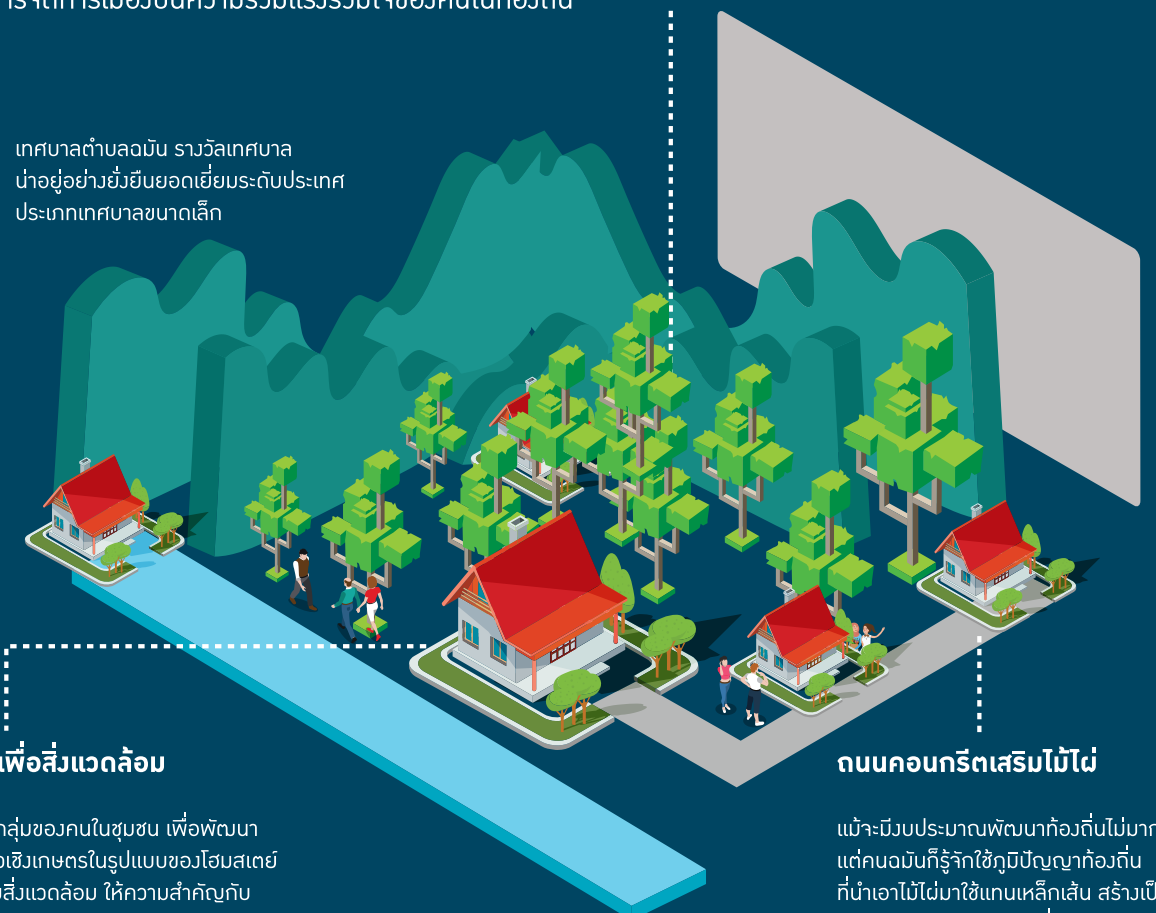
พัฒนาตลาดชุมชนเก่าแก่ริมแม่น้ำอิง ให้กลายเป็น
ที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่สะอาดปลอดภัย ไม่ทำลาย
สิ่งแวดล้อม ดีต่อสุขภาพ ดีต่อสิ่งแวดล้อม และ
ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น

03 ฉมับ รวมใจพัฒนา

เทศบาลตำบลฉมับ จ.จันทบุรี มีพื้นที่ติดกับเทือกเขาภคินทูล
และเทือกเขาสอยดาว ที่มีทรัพยากรป่าไม้ที่สมบูรณ์ และเป็น
แหล่งต้นน้ำลำธารสำคัญหลายสายที่ไหลผ่านตำบลฉมับ
มีการบริหารจัดการเมืองบนความร่วมมือร่วมใจของคนในท้องถิ่น

เทศบาลตำบลฉมับ รางวัลเทศบาล
น่าอยู่อย่างยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ
ประเภทเทศบาลขนาดเล็ก

การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

มีการรวมกลุ่มกันของกลุ่มสตรี เพื่อนำผลผลิตจากสวน
เช่น มังคุด ทุเรียน ฯลฯ มาแปรรูปเป็นผลไม้กวน หรือ
การนำเปลือกจากมังคุดมาทำเป็นถ่านดับกลิ่น จนกลายเป็น
สินค้า OTOP ระดับ 3 ดาว ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่
ต้องการของตลาด

โฮมสเตย์เพื่อสิ่งแวดล้อม

เป็นการรวมกลุ่มของคนในชุมชน เพื่อพัฒนา
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบของโฮมสเตย์
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับ
การจัดการขยะและของเสีย

ถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่

แม้จะมีงบประมาณพัฒนาท้องถิ่นไม่มาก
แต่คนฉมับก็รู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ที่นำเอาไม้ไผ่มาใช้แทนเหล็กเส้น สร้างเป็น
ถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ ที่เกิดจากความ
ร่วมมือร่วมใจของชาวบ้าน

04 นครภูเก็ต เมืองแห่งการสร้างสรรค์ และน่าอยู่อย่างยั่งยืน

เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองภูเก็ตซึ่งมีย่านเมืองเก่า และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เต็มไปด้วยแหล่งธุรกิจ การค้า จุดเด่นของการจัดการมหานครแห่งนี้ อยู่ที่ความพยายามในการสร้างสรรค์ เมืองภูเก็ตให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ในทุกๆ ด้าน

เทศบาลนครภูเก็ต
รางวัลเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อม
ยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ
ประเภทเทศบาลขนาดใหญ่

พัฒนาพื้นที่สีเขียว และปรับปรุงภูมิทัศน์ย่านเมืองเก่า

พัฒนาสวนสาธารณะที่มีอยู่เดิม “สวนสาธารณะสะพานหิน” ให้กลายเป็นแหล่งนันทนาการและห้องธรรมชาติ ปลุกต้นไม้เพิ่มในพื้นที่ว่าง เช่น บริเวณวงเวียน เกาะกลางถนน รวมถึงมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ย่านเมืองเก่า โดยการนำสายไฟฟ้า สายสัญญาณต่างๆ ลงดิน สร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย และไม่บดบังความสวยงามของอาคารเก่าแก่สไตล์ชิโนโปรตุกีส

จัดการขยะและมลพิษ

มีการนำระบบจัดการขยะแบบครบวงจรมาใช้ เริ่มตั้งแต่การคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางจากครัวเรือน จนมาสู่การกำจัดขยะในระบบฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล และระบบเตาเผาขยะ พลังงานความร้อนที่เกิดจากการเผาขยะสามารถนำไปผลิตกระแสไฟฟ้าได้ประมาณ 11 เมกกะวัตต์ ไฟฟ้าส่วนหนึ่งนำไปใช้ในศูนย์กำจัดขยะฯ และที่เหลือก็ส่งขายให้กับการไฟฟ้า นอกจากนี้ ยังมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้รับการรับรองระบบ การจัดการน้ำเสียชุมชน (MSMS 2008) จากกรมควบคุมมลพิษ น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะนำไปใช้ในระบบหล่อเย็นของโรงงานเตาเผาขยะ และรดน้ำต้นไม้ ฯลฯ

05 ตาคลีเมืองแห่งความสุข

เทศบาลเมืองตาคลี จ. นครสวรรค์ เป้าหมายของการพัฒนาอยู่ที่ความสุขของคนในเมือง เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ด้านสุขภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน และสร้างเมืองให้ปลอดภัย มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากมาย

เทศบาลเมืองตาคลี
รางวัลเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนยอดเยี่ยม
ระดับประเทศ ประเภทเทศบาลขนาดกลาง

การจัดการขยะอย่างครบวงจร

มีการวางระบบการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทางอย่างเป็นระบบ ถึงประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ ในครัวเรือน มีการจัดตั้งธนาคารขยะ ในชุมชน มีระบบเก็บขยะที่ได้มาตรฐาน รวมถึงมีบ่อฝังกลบขยะอย่างถูกหลัก สุขาภิบาล และยังเป็นศูนย์รวม ในการจัดการขยะจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใกล้เคียงด้วย

การจัดเก็บรายได้ที่มีประสิทธิภาพ

พัฒนาระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยให้ มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการเก็บค่าขยะมูลฝอย ร่วมกับค่าน้ำประปา ทำให้สามารถจัดเก็บรายได้ เพิ่มขึ้น และรายได้ที่เพิ่มขึ้นได้นำไปปรับปรุงระบบ น้ำประปาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำบริโภค จนได้รับรางวัลการจัดการคุณภาพน้ำจาก กระทรวงสาธารณสุข

ชุมชนต้นแบบแก้ปัญหาหมอลพิษ จากการเลี้ยงสุกร

ชุมชนนาเคยมักมีปัญหาเรื่องน้ำเสียและกลิ่นเหม็น จากการเลี้ยงสุกรที่ตั้งอยู่ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนกับ ผู้เลี้ยงสุกรอยู่ร่วมกันได้ ทางเทศบาลได้เข้าไปให้ความรู้ เรื่องการกักขังชีวภาพจากมูลสุกร นอกจากจะแก้ปัญหา ความชื้นแฉะในชุมชนแล้ว ยังลดปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น และน้ำเสีย รวมถึงได้ก๊าซหุงต้มมาใช้ในครัวเรือน

06 สิ่งแวดล้อมดี ประชาชนมีคุณภาพ ยึดหลักธรรมาภิบาล สู่บ้านสาบนำอยู่อย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลบ้านสาบ เป็นท้องถิ่นขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ใน อ. เมือง จ.พะเยา
ด้านตะวันออกของพื้นที่ติดกับกว๊านพะเยา มีวันตกติดกับอุทยานแห่งชาติ
ดอยหลวง

เทศบาลตำบลบ้านสาบ รางวัลเทศบาล
ด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ
ประเภทเทศบาลขนาดเล็ก

การจัดการน้ำ

มีระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชน
สามารถนำน้ำจากลำห้วยธรรมชาติมาใช้ประโยชน์
เพื่อการอุปโภค บริโภคได้ทั้งปี เช่น มีการสร้างฝายชะลอน้ำ
การวางระบบประปาภูเขา รวมถึงมีระบบบำบัดน้ำเสีย
ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้บำบัดน้ำเสีย
ที่เกิดจากการทำปาล์ม ก่อนจะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

ส่งเสริมให้ชุมชนปลูกไม้ แทนการปลูกข้าวโพด

เทศบาลไปส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกไม้ผล
แทนการปลูกข้าวโพด ซึ่งมีราคาไม่แน่นอน
ในขณะที่ไม้ผลเป็นที่ต้องการของตลาด
และราคาไม่ผันผวน ทั้งยังช่วยฟื้นฟูปัญหาหัวโล้น
สร้างความชุ่มชื้นให้ผืนดิน และสร้างรายได้ที่มั่นคง
ให้กับชาวบ้านมากกว่าการทำไร่ข้าวโพด

อนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านม่อนแก้ว

ชุมชนบ้านม่อนแก้วรวมตัวกันอนุรักษ์ป่าที่อยู่ติดกับ
หมู่บ้าน มีการจัดทำเส้นทางลาดตระเวนป้องกันรักษาป่า
มีกิจกรรมบวชป่า การสำรวจและอนุรักษ์พันธุ์ไม้ท้องถิ่น
กิจกรรมปลูกป่า และการทำแนวกันไฟ ฯลฯ

1.3.1.2 พัฒนาพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ

ตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ. 2558 เป็นต้นมา
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้นำร่อง
ส่งเสริมการพัฒนา “เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
(Green City) ในรูปแบบจังหวัดนำอยู่สู่สังคม
สีเขียว โดยการเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ
เรื่องการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
เสริมสร้างศักยภาพทีมงานขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายให้สามารถ
บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมท้องถิ่นได้ด้วยตนเองโดยการมี
ส่วนร่วมของประชาชน และสร้างกลไกการ
ขับเคลื่อนกิจกรรมในระดับพื้นที่สู่ยุทธศาสตร์
ระดับจังหวัด พร้อมทั้งยกระดับองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานเชิงประจักษ์
ด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ
โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของพหุภาคี
ทุกภาคส่วนในท้องถิ่นเป็นตัวขับเคลื่อน
การดำเนินงาน เช่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค
สถาบันการศึกษา องค์กรภาคเอกชน และ
องค์กรชุมชน โดยมีกรมส่งเสริมคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนด้าน
วิชาการและงบประมาณในการสร้างความ
เข้มแข็งให้กับภาคีเครือข่าย ซึ่งการดำเนินงาน
ในช่วงที่ผ่านมาเกิดผลเชิงประจักษ์ที่เป็น
รูปธรรม คือ มีพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อมเกิดขึ้น 2 จังหวัด ได้แก่ จ.สตูล
และ จ.สกลนคร ซึ่งสามารถนำร่องสู่
การขับเคลื่อนในรูปแบบจังหวัดนำอยู่สู่สังคม
สีเขียว

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
มีจังหวัดที่เข้าร่วมจำนวน 56 แห่ง และ

ได้ขยายผลการดำเนินงานพื้นที่ต้นแบบที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อมไปยัง จ.ขอนแก่น และ
จ.ลำปาง จนถึง ณ ปัจจุบัน มีพื้นที่ต้นแบบ
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสิ้น 4 แห่ง
ซึ่งแต่ละแห่งมีจุดเด่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม
ที่แตกต่างกัน

1. เทศบาลตำบลแม่มอก อ.เถิน
จ.ลำปาง : องค์ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร
พื้นบ้านและผักปลอดสารพิษ

2. เทศบาลตำบลควนโดน อ.ควนโดน
จ.สตูล : องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ
ตั้งแต่ต้นทางแบบมีส่วนร่วม ขยายผลสู่ชุมชน
กิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น ร้านค้าศูนย์บาท
ธนาคารขยะในชุมชน เป็นต้น

3. เทศบาลนครสกลนคร อ.เมือง
จ.สกลนคร : องค์ความรู้เกี่ยวกับสำนักงาน
สีเขียว (Green Office) และขยายผลสู่ชุมชน
บ้านดงพัฒนา แหล่งเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจ
พอเพียง

4. เทศบาลตำบลบ้านฝาง อ.บ้านฝาง
จ.ขอนแก่น : องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ
ขยะในชุมชน

และในปีที่ผ่านมาได้มีการจัดประชุม
เชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินกิจกรรม
พัฒนาพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
อย่างบูรณาการในพื้นที่นำร่องทั้ง 4 แห่งด้วย
ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์
แนวคิด และองค์ความรู้การพัฒนา “เมือง
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City)” ในรูปแบบ
จังหวัดนำอยู่สู่สังคมสีเขียว ไปสู่ภาคีเครือข่าย
ที่เกี่ยวข้อง

1.3.1.3 ยกระดับท้องถิ่น สู่มืองต้นแบบ สิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน

โครงการส่งเสริมเมืองต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN ESC MODEL CITIES PROGRAMME) เป็นหนึ่งในโครงการที่เกิดขึ้นภายใต้ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมของประชาคมอาเซียน ที่ต้องการผลักดันให้ประเทศสมาชิกนำแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนลงสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่น และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคีที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงมุ่งมั่นที่จะยกระดับท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการเมืองที่เป็นเลิศ สู่การเป็นเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน

ตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ. 2558 เป็นต้นมา กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ยกระดับเทศบาลที่ได้รับรางวัลเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ และเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนยอดเยี่ยมระดับประเทศ ให้เป็นเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2560 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการยกระดับเป็นต้นแบบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียนแล้ว จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

• เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 5 แห่ง

- 1) เทศบาลนครเชียงราย จ.เชียงราย
- 2) เทศบาลเมืองพนัสนิคม จ.ชลบุรี

- 3) เทศบาลเมืองพิจิตร จ.พิจิตร
- 4) เทศบาลตำบลเรณูนคร จ.นครพนม
- 5) เทศบาลตำบลหนองเต็ง จ.บุรีรัมย์

• เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 3 แห่ง

- 1) เทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน จ.เชียงราย
- 2) เทศบาลตำบลเกาะคา จ.ลำปาง
- 3) เทศบาลเมืองกระบี่ จ.กระบี่

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้พัฒนาศักยภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับภาคีเครือข่ายกลุ่มต่างๆ ใน จ.กระบี่ จ.ลำปาง และ จ.เชียงราย จนยกระดับเป็นพื้นที่ต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ระดับภูมิภาคอาเซียน ที่ได้รับรางวัลเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน ซึ่งสามารถขยายแนวคิดและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่สนใจ ทั้งในระดับท้องถิ่นระดับประเทศ และระดับภูมิภาคอาเซียน

ภารกิจในการส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการเมืองในทุกมิติ จนกลายเป็นเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน จนกระทั่งยกระดับท้องถิ่นที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นเลิศ ให้เป็นเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน ได้ผลักดันให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่ “การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ได้วางเอาไว้

2558 - 2559

ต้นแบบเมือง
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน
อาเซียน

2558

01 เทศบาลนคร
เขียงราย
จังหวัดเขียงราย

02 เทศบาลเมือง
พนัสนิคม
จังหวัดชลบุรี

03 เทศบาล
เมืองพิจิตร
จังหวัดพิจิตร

2559

01 เทศบาล
ตำบลเขียงเคียน
จังหวัดเขียงราย

02 เทศบาล
ตำบลเกาะคา
จังหวัดลำปาง

03 เทศบาล
เมืองกระบี่
จังหวัดกระบี่

04 เทศบาล
ตำบลเรณูนคร
จังหวัดนครพนม

05 เทศบาลตำบล
หนองเต็ง
จังหวัดบุรีรัมย์

1.3.2 ประชาธิปไตยร่วมใจ ลดไฟป่า หมอกควัน

จากสถานการณ์ปัญหาความรุนแรงของไฟป่าหมอกควันทางภาคเหนือของไทย นับวันจะทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน จากสถิติการเกิดไฟป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 พบว่า พื้นที่ 9 จังหวัดทางภาคเหนือของไทย ได้แก่ จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน และจังหวัดตาก ได้รับความเสียหายจากไฟป่าประมาณ 78,000 ไร่ ซึ่งนับว่ามีพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจากไฟป่ามากที่สุดในประเทศ จากวิกฤตปัญหาหมอกควันไฟป่าที่เกิดขึ้นทุกภาคส่วนจึงร่วมกันระดมสรรพกำลังเข้ามาช่วยกันคลี่คลายสถานการณ์

ในการดำเนินงานของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเน้นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกับภาครัฐในลักษณะหุ้นส่วนความร่วมมือ ซึ่งกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในรูปแบบของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายบูรณาการเครือข่ายอาสาสมัครของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ ให้เป็นหนึ่งเดียว

ภายใต้ร่มธง ทสม. และนำแนวคิด “บูรณาการเครือข่าย ทสม. และภาคีสร้างสิ่งแวดล้อมดีให้คนไทย” มาใช้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รัฐบาลได้นำกลไกประชารัฐเข้ามาใช้ในการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ โดยดึงภาคประชาชนเข้ามาเป็นกลไกในการเฝ้าระวัง สื่อสาร รณรงค์และประสานความร่วมมือกับคนในชุมชน เพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาไฟป่า ลดหมอกควัน ทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร ให้เครือข่ายอาสาสมัครภาคประชาชนเป็นโซ่ข้อกลางเชื่อมโยงและรวมพลังเครือข่าย ทสม. จนกลายเป็นเครือข่าย ทสม. ล้านนา (9 จังหวัดภาคเหนือ) และบูรณาการความร่วมมือกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ รวมถึงกำหนดพื้นที่การทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน ในรูปแบบของพื้นที่บูรณาการความร่วมมือ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และพื้นที่โดยรอบ (อ.หางดง เมือง และแม่ริม) อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ (อ.จอมทอง) จ.เชียงใหม่ ดำเนินโครงการเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน

เป็นเวลากว่า 3 ปีแล้วที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้นำกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนมาใช้ในการลดปัญหาไฟป่าหมอกควันโดยจัดตั้งเครือข่ายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกลไกประชารัฐ สร้างแนวร่วมภาคประชาชนในการเฝ้าระวังการทำลายป่าไม้และการลดหมอกควัน ดำเนินงานในลักษณะของพื้นที่บูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้

เริ่มดำเนินการครั้งแรกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และพื้นที่โดยรอบ (อ.หางดง อ.เมือง และ อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่) โดยมีเครือข่ายภาคประชาชนกลุ่มต่างๆ ร่วมขับเคลื่อน เช่น เครือข่ายทสม.ในพื้นที่เป้าหมาย เครือข่ายลุ่มน้ำแม่ตาช้าง เครือข่ายสิ่งแวดล้อมม้ง เครือข่ายองค์กรชุมชน เครือข่ายเฝ้าระวังไฟป่าหมอกควันบ้านแม่เหียะ ฯลฯ ร่วมกันทำงานภายใต้ชื่อ “อาสาสมัครเฝ้าระวังไฟป่าลดหมอกควัน พื้นที่ดอยสุเทพ-ปุย” มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งมีการบูรณาการการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มูลนิธิการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ) และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ จนเกิดเป็นความสำเร็จมากมาย เช่น มีการกำหนดแผนและทิศทางการดำเนินงานเพื่อจัดการไฟป่า หมอกควันแบบมีส่วนร่วม ทำให้จุดความร้อนสะสม (hotspot) และมลพิษทางอากาศที่เคยเกินมาตรฐานลดลง เกิดแหล่งเรียนรู้การจัดการไฟป่าหมอกควัน และความขัดแย้งระหว่างคนเมืองและคนบนดอยลดลง

จากนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีการขยายพื้นที่ทำงานไปยังอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ครอบคลุมพื้นที่ 301,500 ไร่ และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ขยายพื้นที่ไปยังดอยพระบาท-ม่อนพระยาแช่ จ.ลำปาง ครอบคลุมพื้นที่ 67,466 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวของเมืองและอุทยานแห่งชาติ ซึ่งการดำเนินงานทั้ง 3 พื้นที่ ใช้เครือข่ายความร่วมมือขับเคลื่อนการดำเนินงานในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะทำหน้าที่ในการหนุนเสริม

ภาคีเครือข่ายในรูปแบบต่างๆ เช่น พัฒนากลไกความร่วมมือ สนับสนุนงานด้านวิชาการ เช่น การศึกษาวิจัย และการจัดทำฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงสร้างช่องทางในการสื่อสารสร้างการรับรู้ให้กับคนในสังคม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ดังนี้

1.3.2.1 ขยายเครือข่าย และพัฒนากลขับเคลื่อนกลไกภาครัฐแก้ไขปัญหาหมอกควัน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้เห็นถึงความสำคัญของเครือข่ายอาสาสมัครภาคประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางประชารัฐ ร่วมใจ จึงได้บูรณาการเครือข่ายอาสาสมัครกลุ่มต่างๆ หน่วยงานภาครัฐ และภาคีความร่วมมือ เพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์ไฟป่าหมอกควัน โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนากลไกความร่วมมือ เพื่อเชื่อมโยงและหนุนเสริมการทำงานร่วมกัน เสริมศักยภาพให้กับภาคีเครือข่าย รวมถึงสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการจัดเวทีสรุปบทเรียนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรงจากการขับเคลื่อนงานของภาคีเครือข่ายในการลดปัญหาหมอกควันไฟป่าของแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นการพัฒนาเครือข่ายและทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมถึงนำแนวทางที่ได้จากการหารือ มาพัฒนาการดำเนินงานร่วมกันในปีต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของพื้นที่

ผลการดำเนินงานในพื้นที่บูรณาการ ทั้ง 3 พื้นที่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ประกอบไปด้วย

1. เกิดเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวัง ไฟป่า ลดหมอกควัน ระดับหมู่บ้าน รอบพื้นที่ บูรณาการความร่วมมือทั้ง 3 พื้นที่ จำนวน 100 หมู่บ้าน กระจายอยู่รอบอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จ.เชียงใหม่ และอุทยานแห่งชาติดอยพระบาท- ม่อนพระยาแช่ จ.ลำปาง รวมถึงเกิดความร่วมมือระดับเครือข่าย จำนวน 10 เครือข่าย

2. มีเครื่องมือและกลไกในการขับเคลื่อน การเฝ้าระวังไฟป่า หมอกควัน ที่สอดคล้องกับ บริบทของแต่ละพื้นที่ เช่น เกิดแผนงานในระดับ พื้นที่ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม เกิดเทศบาลใน ระดับท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการไฟป่า มีช่องทางการ ติดต่อประสานงาน (ศูนย์ประสานงานกลาง/ ทำเนียบเครือข่ายอาสาสมัคร) เกิดคณะกรรมการ และกองทุนไฟป่าและหมอกควัน ในระดับ ชุมชน ระดับเครือข่าย และระดับเครือข่ายร่วม

3. จัดกิจกรรมหนุนเสริมศักยภาพ เครือข่ายได้แก่การจัดสัมมนาเครือข่ายอาสาสมัคร เฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน (เครือข่าย ชุมชนบนพื้นที่สูง) การประชุมเชิงปฏิบัติการ พัฒนากลไกขับเคลื่อน เครือข่าย ทสม. ล้านนา ในการฟื้นฟูป่าไม้ และลดหมอกควัน ประชุม เพื่อพัฒนาพื้นที่บูรณาการความร่วมมือ การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัคร ประชาธิปไตยร่วมใจ เฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน พื้นที่จังหวัดลำปาง และการเสริมสร้างเครือข่าย อาสาสมัครเฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควันไฟป่า พื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และพื้นที่

โดยรอบ (เครือข่ายอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม 12 หมู่บ้าน) รวมถึงการพัฒนาพื้นที่บูรณาการ ความร่วมมือในการเฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน จากจังหวัดเชียงใหม่สู่จังหวัดลำปาง (กิจกรรม การบูรณาการความร่วมมือการเฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน ในพื้นที่จังหวัดลำปาง)

4. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม บูรณาการความร่วมมือกันหนุนเสริมให้ เครือข่ายภาคประชาชนเข้ามาทำหน้าที่ เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานในการเฝ้าระวัง ไฟป่า หมอกควัน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุยในช่วงเวลากำหนดมาตรการ ห้ามเผา รวมถึงประสานให้ภาคเอกชนเข้ามา สนับสนุนการทำงานของเครือข่าย

5. เกิดการเชื่อมโยงและรวมพลัง เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในรูปแบบ กลไก เครือข่าย ทสม. ล้านนา 9 จังหวัด ภาคเหนือ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมเฝ้าระวัง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับนโยบาย ทั้งนี้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน ทสม. ล้านนา ได้เข้ามา มีบทบาทและเป็นกลไกสำคัญในการเฝ้าระวัง ไฟป่า ลดหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ รวมถึง ให้เป็นผู้เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เชื่อมร้อยอาสาสมัคร และร่วมรายงาน สถานการณ์สิ่งแวดล้อม ผ่านแอปพลิเคชัน Arsa4thai หรือกรอกข้อมูลลงในสมุดรายงาน สถานการณ์สิ่งแวดล้อมประจำหมู่บ้าน ปัจจุบันมีสมาชิก 25,913 คน คิดเป็นร้อยละ 14.21 ของสมาชิก ทสม. ทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560)

6. กิจกรรมประชารัฐร่วมใจเฝ้าระวังไฟฟ้า
ลดหมอกควัน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
ในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือจังหวัดเชียงใหม่
และขยายพื้นที่ดำเนินการสู่จังหวัดลำปาง
โดยประสานความร่วมมือกับอาสาสมัคร ทสม.
หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการเฝ้าระวัง
และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รวมถึงเป็นผู้รายงานสถานการณ์ในพื้นที่
นำมาซึ่งแผนและทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน
ทั้งภาคประชาชน ภาครัฐในพื้นที่ และภาคี
ความร่วมมือ

7. ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ
ดอยสุเทพ-ปุยการทำงานของเครือข่ายอาสาสมัคร
ภาคประชาชนในการแก้ปัญหาหมอกควัน
ไฟฟ้า ได้ขยายไปสู่การจัดการสิ่งแวดล้อม
ในประเด็นอื่นๆ ด้วย เช่น การจัดการปัญหายยะ
จากประเพณีเตียวขึ้นดอยสุเทพ-ปุย ในช่วง
วันวิสาขบูชาของทุกปี การจัดตั้งธนาคาร
กิ่งไม้ใบไม้ ของเทศบาลเมืองแม่เหียะ และ

ชุมชนคนรักแม่ข้า ที่เกิดจากการรวมตัวกัน
ของภาคประชาชนเพื่ออนุรักษ์คลองแม่ข้า
เป็นต้น

1.3.2.2 พัฒนาพื้นที่เรียนรู้ ทสม. และ ศูนย์เรียนรู้ปลอดการเผา

ตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ. 2557 เป็นต้นมา
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้คัดเลือก
ชุมชนที่มีศักยภาพในการลดปัญหาไฟฟ้า
หมอกควัน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่เรียนรู้
อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และเป็นศูนย์เรียนรู้
หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาในพื้นที่ 9 จังหวัด
ภาคเหนือตอนบน โดยมุ่งหวังศูนย์ฯ เหล่านี้
ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดการ
ไฟฟ้าหมอกควัน รวมถึงการจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2560 มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้หมู่บ้าน
ต้นแบบปลอดการเผา จำนวนทั้งสิ้น 9 พื้นที่
ได้แก่

ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบ
ปลอดการเผา

1. บ้านดอนเงิน ม.1 ต.ออย
อ.ปง จ.พะเยา
2. บ้านทุ่งห้าเหนือ ม.12 ต.สันสลี
อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย
3. บ้านดง-บ้านห้วยหอม ม.1
และ ม.5 ต.ห้วยหอม
อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
4. บ้านแม่เมะ ม.11 ต.แม่นะ
อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่
5. บ้านท่าไผ่ ม.3 ต.ยกกระบัตร
อ.สามเงา จ.ตาก
6. บ้านวังหงส์ ม.1 ต.วังหงส์
อ.เมือง จ.แพร่
7. บ้านป่าเป้า ม.6 ต.บ่อแก้ว
อ.นาหมื่น จ.น่าน
8. บ้านขอดี ม.4 ต.บ้านขอ
อ.เมืองปาน จ.ลำปาง
9. บ้านใหม่กาดเหนือ ม.20
ต.บ้านธิ อ.บ้านธิ จ.ลำพูน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2560
มีศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา
รวมทั้งสิ้น 29 แห่ง และมีพื้นที่เรียนรู้เครือข่าย
ทสม. จำนวน 3 พื้นที่

1.3.2.3 สร้างความตระหนัก ลดปัญหา ไฟฟ้า หมอกควัน

มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน
ได้รับรู้และเข้าใจถึงผลกระทบของไฟฟ้า
หมอกควัน เพื่อให้เกิดความตระหนักและจิตสำนึก
ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแก้ปัญหา
ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ทุกๆ ปี จะมีการจัดทำสื่อรณรงค์
ประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ และเผยแพร่
ในช่องทางต่างๆ เช่น จัดพิมพ์คู่มือ โปสเตอร์
ป้ายรณรงค์ และนิทรรศการ เพื่อสร้างความรู้
ความเข้าใจให้ประชาชนในพื้นที่ 9 จังหวัด
ภาคเหนือ หรือ การเผยแพร่ผ่านสารคดี
โทรทัศน์ “กินอยู่ รู้คิด เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”
“รู้ทันไฟ ป้องกันหมอกควัน” และ “รู้ทัน
ควันพิษ” รวมถึงเผยแพร่ผ่านรายการวิทยุ
ด้วยสปรอตรณรงค์ เป็นต้น

1.3.2.4 จัดทำสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังและฟื้นฟูพื้นที่วิกฤตและพื้นที่เสี่ยง

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมปรับปรุงระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้านการเฝ้าระวังและฟื้นฟูพื้นที่วิกฤตและพื้นที่เสี่ยง เพื่อป้องกันและลดการเผาในที่โล่งและลดหมอกควัน ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ โดยเฉพาะการปรับปรุงฐานข้อมูลในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน 2 พื้นที่ คือ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และอุทยานแห่งชาติดอยพระบาท-ม่อนพระยาแช่ จ.ลำปาง ให้มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งประกอบไปด้วยฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลเครือข่ายองค์กรชุมชน เฝ้าระวังไฟป่า ข้อมูลแนวกันไฟ เป็นต้น ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าวเมื่อเสร็จสมบูรณ์จะช่วยให้การแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก

1.3.2.5 เผยแพร่งานวิจัยหมอกควันไฟป่าสู่ประชาชน

มีการนำผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหมอกควันไฟป่าเผยแพร่สู่ประชาชน เพื่อให้เกิดการนำองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์จากงานวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปัญหา เช่น ศึกษาผลกระทบจากการแพร่กระจายของสารพิษในอากาศจากการเผาตอซังข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในที่โล่ง ซึ่งจากผลงานวิจัยยืนยันว่า การเผาตอซังข้าวโพดส่งผลต่อสุขภาพ และได้มีการนำรูปแบบทางเลือกในการแก้ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ดอยยาว - ดอยผาหม่น จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการไปเผยแพร่ให้กับชุมชน ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้จะช่วยให้เกษตรกรทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเผาตอซังในไร่ข้าวโพดที่มีต่อสุขภาพ และยังสร้างทางเลือกให้กับเกษตรกรในการนำตอซังเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังได้เผยแพร่ผลงานวิจัยที่สำคัญอีก 2 เรื่อง ได้แก่ ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างความแปรปรวนของฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน และปัจจัยทางภูมิอากาศเพื่อคาดการณ์สถานการณ์หมอกควันบริเวณภาคเหนือของไทย และการพัฒนาจัดตั้งระบบแบบจำลองสภาพอากาศ-คุณภาพอากาศ : กรณีศึกษาการทำนายมลภาวะหมอกควันภาคเหนือของประเทศไทย

ผลของความร่วมมือ

1. จำนวนจุดความร้อนสะสม (Hotspot) ในพื้นที่ลดลง ทำให้สถานการณ์หมอกควันไฟป่าดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2559

จังหวัดเชียงใหม่ : จุดความร้อนสะสมในช่วงวันที่ 1 มกราคม-3 พฤษภาคม 2560 เปรียบเทียบกับช่วงวันที่ 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม 2559 มีจำนวนลดลงร้อยละ 57.08 โดยพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ลดลงร้อยละ 80 และอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ลดลงร้อยละ 60

จังหวัดลำปาง : เริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นจังหวัดที่คุณภาพอากาศเข้าขั้นวิกฤต พบว่าจุดความร้อนสะสม ในช่วงวันที่ 1 มกราคม - 30 เมษายน 2560 เปรียบเทียบกับช่วงวันที่ 1 มกราคม - 30 เมษายน 2559 ลดลงร้อยละ 21.28

การลดลงของจุดความร้อนสะสมทำให้มลพิษทางอากาศที่เคยเกินค่ามาตรฐานลดลง ส่งผลดีต่อสุขภาพของประชาชน (จากรายงานผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานลดลง และสถานการณ์ไฟป่าหมอกควันลดลง)

2. ประชาชนตระหนักและเกิดจิตสำนึกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาหมอกควันไฟป่าในพื้นที่ของตนเอง ทั้งในระดับพื้นที่และระดับเครือข่าย โดยมีการจัดทำแผนและกำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน

3. ช่วยลดความขัดแย้ง และช่วยสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนในพื้นที่ต่างๆ และหน่วยงานภาครัฐ

4. ชุมชนเข้มแข็ง เพราะเศรษฐกิจชุมชน สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมดีขึ้น เนื่องจากเกิดการบูรณาการและเชื่อมโยงความร่วมมือในทุกมิติ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม

5. โครงการเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควันในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือ พื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และพื้นที่โดยรอบจ.เชียงใหม่ ได้รับรางวัล “ความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ประจำปี พ.ศ. 2560 ประเภทรางวัลพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

การทำงานตลอด 3 ปี ที่ผ่านมา การสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาหมอกควันไฟป่า ตามหลักประชารัฐร่วมใจ ทำให้หมอกควันไฟป่าที่เคยเป็นประเด็นอ่อนไหวในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือค่อยๆ คลี่คลายลง เพราะเกิดการสื่อสารทำความเข้าใจกันระหว่างภาคีเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่มากขึ้น ดังนั้นการดำเนินโครงการนี้ นอกจากจะทำให้หมอกควันไฟป่าในพื้นที่ลดลงแล้ว ยังสร้างความเข้าใจ และทำให้ภาคประชาชนและภาครัฐ มีทัศนคติที่ดีต่อกันมากยิ่งขึ้น และยังสามารถขับเคลื่อนไปสู่การทำงานร่วมกันในประเด็นอื่นๆ ด้วย จึงกล่าวได้ว่า การสร้างกลไกความร่วมมือของคนพื้นที่ เป็นเสมือนเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

จุดความร้อนสะสม (Hotspot) ปี พ.ศ.2559-2560 ในพื้นที่ดำเนินการจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปาง

บทบาทเครือข่าย กสม.ลำปาง

1.3.3 การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มีการให้นิยามความหมายของการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไว้หลากหลาย แต่ความหมายในบริบทการทำงานของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเชื่อมโยงกับหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “การบริโภคสิ่งที่มีความจำเป็นต่อชีวิต โดยบริโภคอย่างพอดี พอมี พอใช้ และรู้จักใช้ชีวิตอย่างพอประมาณ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการบริโภคที่ก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความสุขในการดำเนินชีวิตที่สามารถพึ่งตนเองได้ กับทรัพยากรที่มีจำกัดในโลกนี้ รวมถึงมีการแบ่งปันให้กับสังคมรอบข้าง และมีความเอื้ออาทรต่อระบบนิเวศ” ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการบริโภคอย่างยั่งยืนในทุกหน่วยของสังคม ไม่ว่าจะเป็น ภาคการผลิต ภาคบริการ และการบริโภคของผู้บริโภคกลุ่มต่างๆ รวมถึงมุ่งพัฒนามาตรการ และกลไกส่งเสริมการบริโภคอย่างยั่งยืนของทุกภาคส่วนให้กว้างขวางขึ้น ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ดังนี้

1.3.3.1 ส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐาน G-Green

1) OTOP Green Production

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดโครงการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ OTOP - Green Production เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดเล็กในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการลดของเสียต้นทาง โดยประยุกต์ใช้แนวทางเทคโนโลยีสะอาด และส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อลดต้นทุน และเกิด การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามแนวทางของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีสถานประกอบการ OTOP เข้าร่วมโครงการ จำนวน 51 ราย โดยมีสถานประกอบการที่ผ่านการรับรอง การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แบ่งตาม ประเภทต่างๆ ดังนี้

ประเภทการผลิตสิ่งทอ เครื่องแต่งกาย จากผ้าและเศษสิ่งทอ

- ระดับดีเยี่ยม จำนวน 6 ราย
- ระดับดีมาก จำนวน 5 ราย
- ระดับดี จำนวน 16 ราย

ประเภทเซรามิกและเครื่องปั้นดินเผา

- ระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 ราย
- ระดับดี จำนวน 2 ราย

ประเภทไม้และจักสาน

- ระดับดีเยี่ยม จำนวน 2 ราย

ประเภทสบู่

- ระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 ราย
- ระดับดี จำนวน 2 ราย

นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม การใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้แพร่หลาย เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด ให้กับสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของ วิสาหกิจชุมชนที่เป็นเครือข่ายของกรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยร่วมกับกรมการพัฒนา ชุมชน กระทรวงมหาดไทย จัดกิจกรรมรณรงค์ ส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ การจัดกิจกรรม Green OTOP City 2016 ภายใต้งาน OTOP City 2016 ระหว่าง วันที่ 18-26 ธันวาคม 2559 การจัดกิจกรรม Green OTOP Midyear 2017 ภายใต้งาน OTOP Midyear 2017 ระหว่างวันที่ 18-25 พฤษภาคม 2560 และการจัดกิจกรรม “ภาษาอาหารดี จากทรัพยากรธรรมชาติ” ภายใต้งานศิลปาชีพ

ประทีปไทย OTOP ก้าวไกล ด้วยพระบารมี ระหว่างวันที่ 12-20 สิงหาคม 2560 มีประชาชนเข้าเยี่ยมชมงานประมาณ 18,500 คน

มีการยกระดับสถานประกอบการ ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน Green Production ให้เป็นศูนย์เรียนรู้การผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นสถานที่ ศึกษาดูงานที่จะถ่ายทอดแนวคิด และนำเสนอ วิธีปฏิบัติที่ดีในการพัฒนากระบวนการผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้ประกอบการ และประชาชนที่สนใจ ซึ่งได้คัดเลือกวิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านพินนา ต.พินนา อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร เป็นศูนย์เรียนรู้ การผลิตผ้าทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2) Green Card

Green card เป็นรูปแบบหนึ่งของการส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาการสะสมคะแนนในรูปแบบบัตรสมาชิก (Member Card) สู่รูปแบบแอปพลิเคชัน ใช้ชื่อว่า “Green Card Application” ซึ่งรวบรวมรายการสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหลากหลายประเภทไว้ในแอปพลิเคชันเดียว ในปีที่ผ่านมาได้พัฒนา Application ให้สามารถใช้งานได้สะดวกมากยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงและเพิ่มเติมฐานข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันรวบรวมได้ทั้งสิ้น 15 ฉลาก รวม 144,472 ผลิตภัณฑ์ และยังเชื่อมโยงฐานข้อมูลสินค้าและบริการกับเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

นอกจากนี้ยังนำระบบบาร์โค้ด (Barcode) มาใช้ในการตรวจสอบสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และใช้ระบบดังกล่าวในการสะสมคะแนนของสมาชิก ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 2 แห่ง คือ สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และห้างแมคโคร สาขาคลองหลวง จ.ปทุมธานี ซึ่งเป็นร้านค้าที่สมาชิก Green Card Application สามารถนำคะแนนสะสมจากการซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปแลกของกำนัลได้

3) Green Hotel

เป็นโครงการที่มุ่งหวังให้โรงแรมมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ และมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในโรงแรม เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริการให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมสู่การประเมินมาตรฐานสิ่งแวดล้อมในระดับสากล รวมถึงส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทิศทางที่ยั่งยืน โดยโรงแรมที่ร่วมโครงการจะได้รับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามเกณฑ์ Green Hotel เช่น การกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ การสนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่า คือ การลดใช้ ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพื่อลดของเสียจากการให้บริการ และการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นและชุมชน เป็นต้น

โดยได้ร่วมกับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) สนับสนุนสถานประกอบการโรงแรมพื้นที่ อพท. พัทยา และ อพท. น่าน เข้าร่วมโครงการ Green Hotel ด้วย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีโรงแรมที่ผ่านการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน 26 แห่ง ระดับดีมาก จำนวน 21 แห่ง และระดับดี จำนวน 27 แห่ง

GREEN HOTEL

การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมที่ดีแบบไม่มโน

โรงแรมเป็นสถานประกอบการซึ่งมีการใช้ทรัพยากรและพลังงาน ก่อผลภาวะทางอากาศ ๑๒: และน้ำเสีย จากการอำนวยความสะดวก และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ จึงมีส่วนในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผู้ให้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมคือการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทางอากาศ และปรากฏการณ์ โลกเรือนที่กำเนิดจากภาวะโลกร้อนด้านสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการ "โรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel)" เพื่อส่งเสริมศักยภาพของ โรงแรมให้มีการใช้ทรัพยากรพลังงานอย่างคุ้มค่า และประสิทธิภาพ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี และยกระดับมาตรฐานการบริการให้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ลดต้นทุนรายการใช้ทรัพยากร และพลังงานอย่างคุ้มค่าและมี ประสิทธิภาพตามแบบวิถีชีวิต
2. ร่วมอนุรักษ์และรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี
- 3.ยกระดับมาตรฐานการบริการให้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. สร้างความพึงพอใจแก่ผู้ประเมิน มาตรฐานสิ่งแวดล้อมระดับสากล

ร่วมกัน...
เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นครับ

เกณฑ์โรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ครอบคลุม 6 ประเด็น ดังนี้

1. นโยบายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยผู้ให้บริการและพนักงานร่วมดำเนินการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. การพัฒนาบุคลากร (Capacity building) เพื่อเพิ่มพูนทักษะของโรงแรม สร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำงานด้านการบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม
3. การประชาสัมพันธ์ (Public relations and campaigns) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความรับผิดชอบต่อผลกระทบขององค์กร และลูกค้า
4. การจัดหาสิ่งของที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green procurement) การซื้อ สิ่งของใช้ที่ สิ่งทำมีสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานคุณภาพ ราคา ระยะเวลา การจัดส่งเป็นไปตามกำหนดการที่กำหนดและการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากกระบวนการผลิต
5. การจัดการสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์พลังงาน (Environmental management and energy conservation) การดำเนินงานในหลายๆ ด้านการอนุรักษ์พลังงานอย่างยั่งยืน หรือการกำจัดของเสียและมลพิษให้เป็นไป หรือลดมลพิษทางน้ำ หรือไม่ปล่อยมลพิษทางอากาศและเสียง
6. การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชน (Participation with local community) การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการกับท้องถิ่นและชุมชน ในพื้นที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์/โทรสาร 02 298 5653
www.ded.go.th

สิทธิประโยชน์ของ Green Hotel
- ได้รับรางวัลจากกรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ไม่ถูกตรวจสอบจากกรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ด้านสิ่งแวดล้อม
- ได้รับรางวัล Green Hotel
1. ได้รับรางวัล Green Hotel 80% ขึ้นไป
2. ได้รับรางวัล Green Hotel 70% ขึ้นไป
3. ได้รับรางวัล Green Hotel 60% ขึ้นไป

สิทธิประโยชน์
1. ได้รับรางวัลจากกรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (รางวัล Green Hotel) 80% ขึ้นไป
2. ได้รับรางวัล Green Hotel 70% ขึ้นไป
3. ได้รับรางวัล Green Hotel 60% ขึ้นไป

4) Green Office

สำนักงานเป็นอีกหนึ่งหน่วยของสังคม ที่มีการใช้ทรัพยากรเป็นจำนวนมาก และอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในวงกว้างได้ หากไม่มีการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในสำนักงานให้เหมาะสม ซึ่งโครงการสำนักงานสีเขียวเป็นโครงการที่เน้นการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมของบุคลากรภายในสำนักงานให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า เช่น การประหยัดพลังงาน การลด ปริมาณขยะโดยลดการใช้ ใช้ซ้ำ นำกลับมา ใช้ใหม่ ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ สถาบัน การศึกษา และหน่วยงานท้องถิ่น สนใจเข้าร่วม

โครงการ ซึ่งสำนักงานที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว เบื้องต้นจะได้รับการฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา สำนักงานสีเขียว จากนั้นสำนักงานจะได้รับการตรวจประเมินจากกรรมการตามเกณฑ์ สำนักงานสีเขียวต่อไป นอกจากนี้ยังมีการอบรมผู้ตรวจประเมิน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ และมาตรฐาน การตรวจประเมินสำนักงานสีเขียวอีกด้วย

โดยมีสำนักงานที่ผ่านการรับรอง สำนักงานสีเขียว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 81 แห่ง แบ่งเป็นระดับดีเยี่ยม จำนวน 70 แห่ง ระดับดีมาก 7 แห่ง ระดับดี 4 แห่ง

5) Green National Parks

เพื่อพัฒนาอุทยานแห่งชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีมาตรฐานการมีบริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยว และมีระบบการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช พัฒนาและกำหนดหลักเกณฑ์อุทยานแห่งชาติสีเขียวขึ้น โดยมีเกณฑ์การพิจารณาในด้านต่างๆ เช่น การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อม การจัดการพลังงาน การจัดการมูลฝอย การจัดการน้ำเสีย การจัดการห้องน้ำ-ห้องสุขา การจัดการความสะอาดและความเป็นระเบียบ การจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณร้านอาหาร การบริการ

บ้านพักสำหรับนักท่องเที่ยว การจัดการพื้นที่ทางเดินเท้า การปรับปรุงภูมิทัศน์ การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ การจัดการศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การจัดการร้านค้าของที่ระลึก รวมถึงการจัดการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ มีเป้าหมายว่าจะต้องทำการประเมินอุทยานแห่งชาติทั่วประเทศให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2565 ซึ่งเริ่มดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 และในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. 2560 มีอุทยานแห่งชาติผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับการรับรองเป็นอุทยานแห่งชาติสีเขียว จำนวน 14 แห่ง ดังนี้

Green National Parks

ประเภทน้ำตกและแหล่งน้ำ

- อุทยานแห่งชาติเขาสก จ. สุราษฎร์ธานี
- อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จ. ลำปาง
- อุทยานแห่งชาติดอยภูคา จ. น่าน
- อุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก จ. เชียงใหม่
- อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช จ. ชัยภูมิ
- อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ จ. กาญจนบุรี
- อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ จ. จันทบุรี

ประเภทเกาะและชายหาด

- อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา จ. พังงา
- อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด จ. ประจวบคีรีขันธ์
- อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี จ. กระบี่

ประเภทภูเขา

- อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ จ. เชียงใหม่
- อุทยานแห่งชาติดอยหลวง จ. เชียงราย
- อุทยานแห่งชาติดอยภูคา จ. พะเยา
- อุทยานแห่งชาติภูพาน จ. สกลนคร

1.3.3.2 ก้าวสู่สังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยภาคประชาสังคม

1) ส่งเสริมและพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและองค์กรเอกชน

ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายองค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรเอกชนในการขับเคลื่อนสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งพัฒนากลไกความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเครือข่ายเหล่านี้ถือเป็นผู้ที่มีความสำคัญ เพราะอยู่ใกล้ชิดกับฐานทรัพยากร และยังเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคที่สำคัญ ในการดำเนินงานจะเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากพื้นที่ปฏิบัติงานจริงของแต่ละเครือข่าย เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานตั้งแต่ระดับจังหวัด สู่ระดับภาค

เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์จากการทำงาน ในปีที่ผ่านมา มีพื้นที่เป้าหมายในการทำงานอยู่ที่ภาคตะวันออก เฉียงเหนือและภาคใต้ซึ่งผลการดำเนินงานได้มีการประชุมสรุปบทเรียนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ขององค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และภาคีความร่วมมือที่ทำงานอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด มุมมอง รวมถึงการวางแผนแนวทางการดำเนินงานเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และการประชุมเชิงปฏิบัติระหว่างเครือข่ายที่ทำงานในพื้นที่ภาคใต้ และภาคตะวันออก เฉียงเหนือ เพื่อสร้างเครือข่ายผู้บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ต้นแบบด้านการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในพื้นที่ชายฝั่งทะเล

2) พัฒนาเยาวชน สู่สังคมการบริโภคเพื่อสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเห็นความสำคัญในการปลูกฝังเยาวชนที่กำลังจะเติบโตมาเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม จึงได้หนุนเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มเยาวชน ผ่านทางชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ จนเกิดเป็นเครือข่ายเยาวชนที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นแรงสำคัญในการขับเคลื่อนประเด็นสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมให้กับชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 43 สถาบัน เพื่อนำไปพัฒนาและยกระดับแนวทางการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

ในมหาวิทยาลัย โดยมุ่งไปที่การสร้างความเข้มแข็งให้ชมรมฯ และสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเด็นการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายเยาวชน และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับคณะอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากทั่วประเทศ รวมถึงยังมีการจัดประชุมเครือข่ายเยาวชนด้านสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 250 คน

ปัจจุบันมีเครือข่ายอาจารย์และชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนแนวทางการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 50 สถาบัน

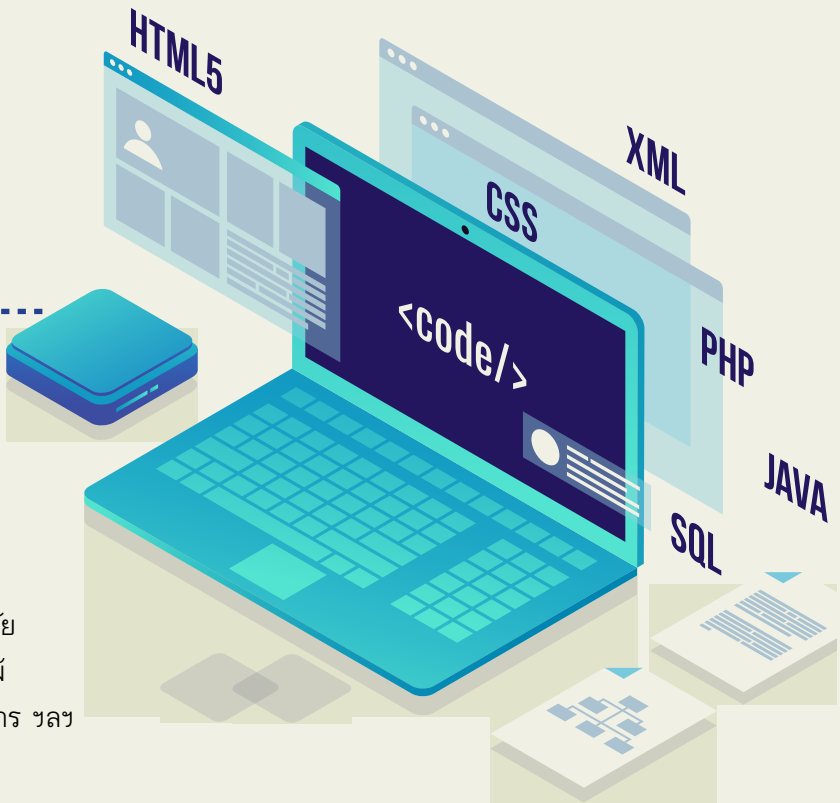
1.3.3.3 พัฒนาระบบข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมและสร้างการรับรู้ด้านการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน (Sustainable Consumption and Production) ในประเทศไทย จึงได้ริเริ่มดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา ในรูปแบบช่องทางออนไลน์ <https://scpdatacenter.deqp.go.th> รวมทั้งแอปพลิเคชันผ่านโทรศัพท์มือถือภายใต้ชื่อ Green Products ซึ่งนำเสนอฐานข้อมูลสินค้าและบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสีเขียวจากหน่วยงานต่างๆ แบ่งออกเป็นหลากหลายประเภท ทั้งประเภทสถานที่ (โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ) และสินค้าหรือบริการ (เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้สำนักงาน ของที่ระลึก ฯลฯ) โดยผู้ให้บริการสามารถค้นหาข้อมูลรายละเอียดสถานที่ หรือสินค้าและบริการที่สนใจ รวมทั้งการค้นหาเส้นทางและตำแหน่งที่ตั้งของข้อมูลดังกล่าวเพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงได้อีกด้วย สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงพัฒนาต่อยอดระบบฐานข้อมูลด้านการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้นให้มีความทันสมัยและครอบคลุมสินค้าและบริการที่กำลังแพร่หลายในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดผลการดำเนินงานต่อไปนี้

พัฒนาระบบแอปพลิเคชันผ่านโทรศัพท์มือถือเดิมที่มีการพัฒนาแล้ว ภายใต้ชื่อ Green Products ให้สามารถใช้งานได้ ในระบบปฏิบัติการ Android รวมทั้งการเพิ่มเติมชั้นข้อมูลด้านการบริโภคอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับในเว็บเพจ <https://scpdatacenter.deqp.go.th>

พัฒนาและปรับปรุงช่องทางสื่อสารข้อมูลด้านการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมออนไลน์ <https://scpdatacenter.deqp.go.th> ให้มีความทันสมัยและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการอัปเดตข้อมูลเดิมให้มีความทันสมัย และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ที่สำคัญคือ การเพิ่มชั้นข้อมูลด้านการบริโภคอาหารปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ข้าว ผัก ผลไม้ อาหารทะเล อาหารแปรรูป แหล่งจำหน่ายอาหาร ฯลฯ มากกว่า 2,000 รายการ

การอบรมเจ้าหน้าที่ในการนำเข้าข้อมูลและใช้งานระบบฐานข้อมูลที่ได้มีการพัฒนาขึ้น ให้สามารถใช้งาน นำเข้า และปรับปรุงแก้ไขข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ระบบที่พัฒนาขึ้นผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ ต่อไป

1.3.3.4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรและ เครือข่ายองค์กรในการผลิตและการบริโภค ที่ยั่งยืน

1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่การ ขับเคลื่อนสังคมคาร์บอนต่ำ

เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นกลไกหนึ่งที่จะนำพาประเทศมุ่งสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนที่คำนึงถึงสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม กองพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านสิ่งแวดล้อมจึงได้ทำโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่การขับเคลื่อนสังคมคาร์บอนต่ำ โดยจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรวิถีสีเขียวเพื่อการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และหลักสูตรวิถีชุมชนเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืนขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลในเรื่องการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน เป็นการจุดประกายความคิดให้กับภาคประชาชนหันมาให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกกิจกรรมที่เกิดจากการดำรงชีวิตเพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำในอนาคต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการฝึกอบรมทั้งสิ้น 8 รุ่น มีผู้ผ่านการฝึกอบรมจำนวน 554 คน ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 154 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมร้อยละ 82.3 และมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นร้อยละ 87.9

2) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ รายย่อย และวิสาหกิจชุมชน

การนำแนวคิดการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืนไปใช้ในระบบการผลิตจะช่วยลดต้นทุนในด้านต่างๆ ลงได้มาก เช่น ต้นทุนการผลิต ต้นทุนทางสังคม และต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดดังกล่าวยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยและวิสาหกิจชุมชน แม้ว่าวิสาหกิจชุมชนบางรายนำแนวคิดนี้ไปปรับใช้ในระบบการผลิตของตนบ้างแล้ว แต่ก็ยังประสบปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคในวงกว้าง และอาจจะมีข้อจำกัดในการแข่งขันทางการค้า

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตร พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อให้ผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนเข้าใจแนวคิดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ทั้งในบริบทของประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน เนื้อหาในการฝึกอบรมประกอบไปด้วยแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืนในประเทศไทย รวมถึงแนวทางในการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่า และความเข้มแข็งให้กับตราสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์และสถานประกอบการตราสัญลักษณ์ G-Green จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 61 คน จากสถานประกอบการ 44 แห่ง ใน 6 ธุรกิจ ได้แก่ เครื่องประดับ เครื่องสำอาง เครื่องหนัง เซรามิก สิ่งทอ และอาหาร ภายหลังการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 92 และมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมร้อยละ 89

1.3.3.5 สื่อสาร สร้างสังคมแห่งการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมใช้สื่อกระแสหลักสร้างการรับรู้ และกระตุ้นให้สังคมไทยหันมาสนใจการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงยกย่องเชิดชูต้นแบบสถานประกอบการที่มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเผยแพร่ผลงานด้านนี้ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยจัดทำสารคดีสั้นทางโทรทัศน์ออกอากาศในรายการข่าว 3 มิติ ช่วงกิน อยู่ รู้คิด เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 HD วันเสาร์และอาทิตย์ ช่วงเวลา 22.45-23.30 น. และยังเผยแพร่สารคดีโทรทัศน์ดังกล่าวทางเว็บไซต์ www.krobkruakao.com ประชาสัมพันธ์ในรายการวิทยุ คนไทยหัวใจสีเขียว FM 92.50 MHz./ AM 891 KHz. ในวันจันทร์และวันศุกร์ เวลา 14.00-15.00 น. รายการวิทยุ สวีสดีเมืองไทย FM 105 MHz. เวลา 18.00-19.00 น. และรายการวิทยุ ในหลวงของเรา FM 102 MHz. เวลา 12.00-12.30 น. รวมทั้ง หนังสือพิมพ์รายวัน เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ในฉบับประมาณ พ.ศ. 2560 มีประชาชนที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น 7,703,666 คน

ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
รวม 7,703,666 คน

1.3.4 สื่อสาร และเสริมศักยภาพ รองรับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นทั่วโลก เป็นเครื่องยืนยันได้ดีถึงผลพวงจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมหาศาลตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สภาพภูมิอากาศบนโลกแปรปรวนจนยากจะคาดเดา ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตบนโลกทั้งทางตรงและทางอ้อม ว่ากันว่าหากเรายังปล่อยก๊าซเรือนกระจกจำนวนมากเช่นทุกวันนี้ โดยไม่มีการดำเนินการใดๆ เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก คาดการณ์กันว่าภายในอีกไม่กี่สิบปีข้างหน้า อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกจะสูงขึ้น 2 องศาเซลเซียส ด้วยตระหนักถึงภัยพิบัติและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับมวลมนุษยชาติ ตลอดระยะเวลาเกือบ 30 ปีที่ผ่านมาประชาคมโลกจึงรวมตัวกันแก้ไขปัญหาลองร้อน และข้อตกลงปารีส คือความพยายามครั้งล่าสุดที่ประชาคมโลกบรรลุข้อตกลงในการแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนร่วมกัน ซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่การควบคุมอุณหภูมิของโลกไม่ให้ร้อนขึ้นเกิน 2 องศาเซลเซียส จากยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม และจะจำกัดไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียส หากเป็นไปได้ โดยทุกประเทศ จะต้องดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ตามเป้าหมายที่ได้แสดงเจตจำนงไว้ ซึ่งก็รวมถึงประเทศไทยด้วย

ประเทศไทยให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2559 (ความตกลงปารีสมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2559) โดยตั้งเป้าที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 25 ภายในปี พ.ศ. 2573 โดยจะลดการใช้พลังงานฟอสซิล และเปลี่ยนมาใช้พลังงานทดแทนให้มากขึ้น และยังนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวในการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ รัฐบาลได้มอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพลังงาน กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไปดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเตรียมแผนปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานงานหลักระดับประเทศ (National Focal Point) สำหรับ Action for Climate Empowerment (ปฏิบัติการเสริมพลังรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) หรือมาตรา 6 ในกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change-UNFCCC)¹ ซึ่งครอบคลุมเรื่องสำคัญ ได้แก่ การศึกษา การฝึกอบรม การสร้างจิตสำนึก การเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญของประชาชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งสอดคล้อง

กับภารกิจของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้มีการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดังนี้

1.3.4.1 เผยแพร่การดำเนินงานแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการประชุม COP 22

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Conference of Parties: COP) มีการกำหนดจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเจรจาหารือ ถึงความร่วมมือและมาตรการในการลดก๊าซเรือนกระจกและมาตรการลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในฐานะผู้ประสานงานหลักของประเทศ สำหรับมาตรา 6 และเคยมีประสบการณ์ในการจัดประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 21 (COP 21) ที่ผ่านมามีได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานของประเทศ ในการประชุม COP 22 ระหว่างวันที่ 7-18 พฤศจิกายน 2559 ณ เมืองมาราเกช ราชอาณาจักรโมร็อกโก เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงานลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แข็งแกร่งขึ้น

¹ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นรัฐภาคีอนุสัญญาเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 และส่งผู้แทนประเทศเข้าร่วมการประชุมสมัชชารัฐภาคีอนุสัญญา (Conference of the Parties) หรือ COP ต่อมา

สาระสำคัญของนิทรรศการเป็นการนำเสนอ เรื่องการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วย แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (Action for Climate Empowerment: Thai Sufficient Way) โดยเนื้อหาของนิทรรศการประกอบไปด้วยหัวข้อต่างๆ เช่น ความพยายามของประเทศไทยในการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจก ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ โดยเฉพาะในภาคพลังงาน รวมถึงผลการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมสำคัญต่างๆ ในระดับชุมชนและระดับท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นอกจากนี้ยังได้มีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (side event) ซึ่งเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมเศรษฐกิจการเกษตร องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง บริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ฯลฯ มีส่วนร่วมนำเสนอผลงานและเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีหัวข้อที่สำคัญๆ เช่น การปรับตัวของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำ ความโปร่งใส

ต่อการประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ประสบการณ์และบทเรียนจากเมืองที่ยั่งยืนกับการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พลังงานที่ยั่งยืนต่อการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ บทเรียนจากบริษัทน้ำมันเกี่ยวกับความเข้มแข็งด้านความยืดหยุ่นต่อภูมิอากาศ เป็นต้น ซึ่งประเด็นที่ได้รับความสนใจ ได้แก่ ผลผลิตภัณฑ์และผลผลิตจากชุมชน ที่ช่วยส่งเสริมการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกษตรกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น ทั้งนี้มีผู้ให้ความสนใจเข้าเยี่ยมชมนิทรรศการและร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุมกลุ่มย่อยรวมแล้ว 4,500 คน

1.3.4.2 ยุทธศาสตร์ Action for Climate Empowerment

ในฐานะที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบการดำเนินงานในมาตรา 6 ของ UNFCCC ซึ่งว่าด้วยเรื่องของการเสริมพลังรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้จัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้บรรลุเป้าหมายของประเทศที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมาได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการตั้งรับและปรับตัวของภาคสังคม พื้นที่เปราะบาง แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการนำกรอบอนุสัญญาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรอบข้อตกลงปารีส หรือกรอบความตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ และใช้กระบวนการ

ทำแผนอย่างมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนตามความเหมาะสม ตั้งแต่การให้ข้อมูลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้แผนการดำเนินงานด้านปฏิบัติการเสริมพลังรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และข้อตกลงปารีส มีความครบถ้วน

ACE

OUTPUT

OUTCOME

IMPACT

ยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน ACE

- ประสาน เชื่อมโยง และบูรณาการ การดำเนินงาน ACE ระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
- ขยายและสร้างเครือข่ายการทำงาน ACE ทั้งในระดับส่วนกลาง และ ระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
- เสริมสร้างศักยภาพและขีด ความสามารถ ในการดำเนินงาน ACE และภารกิจที่เกี่ยวข้อง ของ หน่วยงานและเครือข่ายที่ทำงาน เกี่ยวข้อง
- สื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างการ รับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และใช้เทคโนโลยี เครือข่าย สื่อสารทางสังคมให้เป็นประโยชน์
- สร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อ และสนับสนุน (Enabling- Environment) การดำเนินงาน ACE

ผลผลิต

- กรมส่งเสริมคุณสิ่งแวดล้อม และองค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันทำงานอย่างบูรณาการ ตามกรอบภารกิจ ACE
- การดำเนินงานตามภารกิจ ACE ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และบรรลุตามเจตนารมณ์ของ มาตรา 6 ภายใต้กรอบอนุสัญญา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผลลัพธ์

- ประชาชน ผู้บริโภค ผู้ประกอบ ธุรกิจ มีส่วนร่วมในการลดการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมีความพร้อมมากขึ้นในการ ปรับตัวต่อผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผลกระทบ

- สังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon- Society) สังคมที่มีความมั่นคง ทนทานต่อผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilient Society)

แผนการดำเนินงานด้านปฏิบัติการเสริมพลังรับมือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระยะ 5-10 ปี ประกอบไปด้วย 5 ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

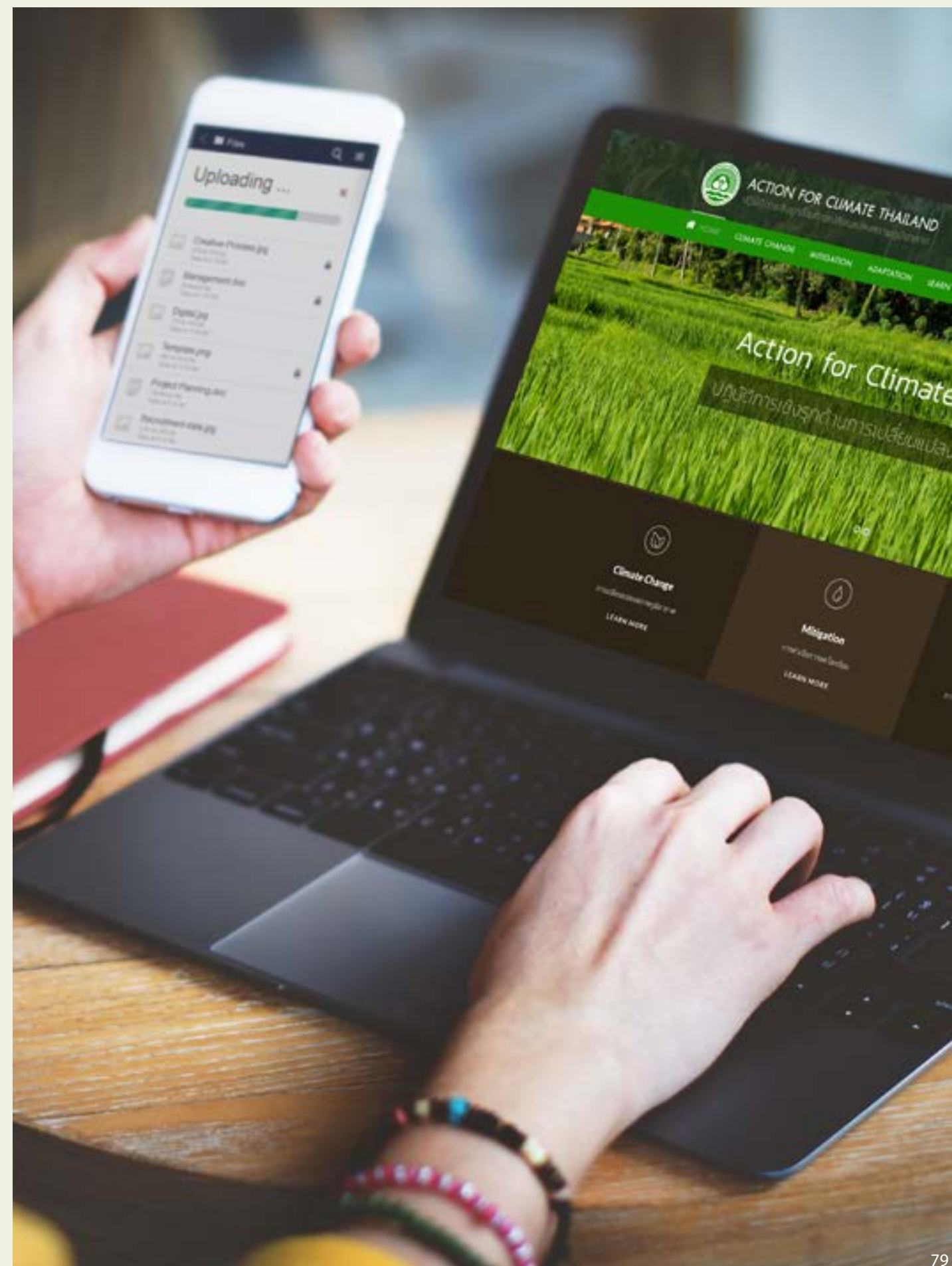
กลไกในการทำงานที่สำคัญ 6 ด้าน

1.3.4.3 ฐานข้อมูลเพื่อปฏิบัติการเชิงรุกด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่วนสำคัญเกิดจากการกระตุ้นให้สังคมมีความตระหนักตื่นตัวกับปัญหาที่เกิดขึ้น และนำไปสู่การลงมือแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยเริ่มต้นจากตัวเอง “ปฏิบัติการเสริมพลังรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : Action for Climate Empowerment” ด้วยการให้ความรู้กับประชาชน จึงเป็นภารกิจของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการขับเคลื่อนงานในด้านการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงได้ทำการรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูล

ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน ส่งเสริมศักยภาพและแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายของประเทศไทยที่จะลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ในหลากหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นนโยบายและมาตรการของประเทศไทยในการลดก๊าซเรือนกระจก ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติที่ดีในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หลักสูตรการฝึกอบรม เครือข่ายในการทำงาน รวมถึงนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในปีที่ผ่านมา มีผู้เข้าใช้บริการข้อมูลจำนวน 65,381 ราย ซึ่งกว่าร้อยละ 80 ของผู้ให้บริการมีความพึงพอใจในข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ที่ได้นำเสนอบนเว็บไซต์ www.deqp.go.th

1.3.5 สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่ การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ที่ยั่งยืน

รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหาขยะเป็นวาระแห่งชาติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 และได้ประกาศแผนที่นำทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย (Road map) เพื่อเร่งแก้ปัญหาขยะล้นเมือง ต่อมาได้มีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเร่งดำเนินการตามแผน ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยใช้หลักการ 3Rs ลดใช้ ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในฐานะที่มีบทบาทส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นฟันเฟืองหนึ่งในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายเมืองไทยไร้ขยะ

1.3.5.1 การส่งเสริมชุมชน ท้องถิ่น ร่วมจัดการขยะ

1) 119 อปท. ร่วมใจจัดการขยะต้นทาง
เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยสนับสนุนให้ อปท. และชุมชน นำหลักการ 3Rs ไปใช้ในการจัดการขยะมูลฝอย ส่งเสริมการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลปริมาณขยะและการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ รวมถึงสร้างต้นแบบและแหล่งเรียนรู้เพื่อประโยชน์ในการขยายผลการดำเนินงานไปสู่พื้นที่อื่น

ทั้งนี้ในการดำเนินงานในปีที่ผ่านมากรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้จัดสรรงบประมาณให้กับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) ทั้ง 9 แห่ง (สสภ.1 สสภ.2 สสภ.6 สสภ.8 สสภ.9 สสภ.10 สสภ.11 สสภ.14 และ สสภ.15) และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ทั้ง 10 แห่ง (เชียงราย ลำปาง แพร่ พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี สกลนคร ขอนแก่น บุรีรัมย์ สุราษฎร์ธานี และสตูล) เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะที่เหมาะสมและยั่งยืน โดย ทสจ. ได้ทำการคัดเลือก อปท. จำนวน 119 แห่ง จาก 10 จังหวัด ที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีการจัด

ประชุมทำความเข้าใจกับ อปท. และชุมชนถึงเป้าหมายในการดำเนินงาน มีการอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะตามหลักการ 3Rs ลดการใช้ ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

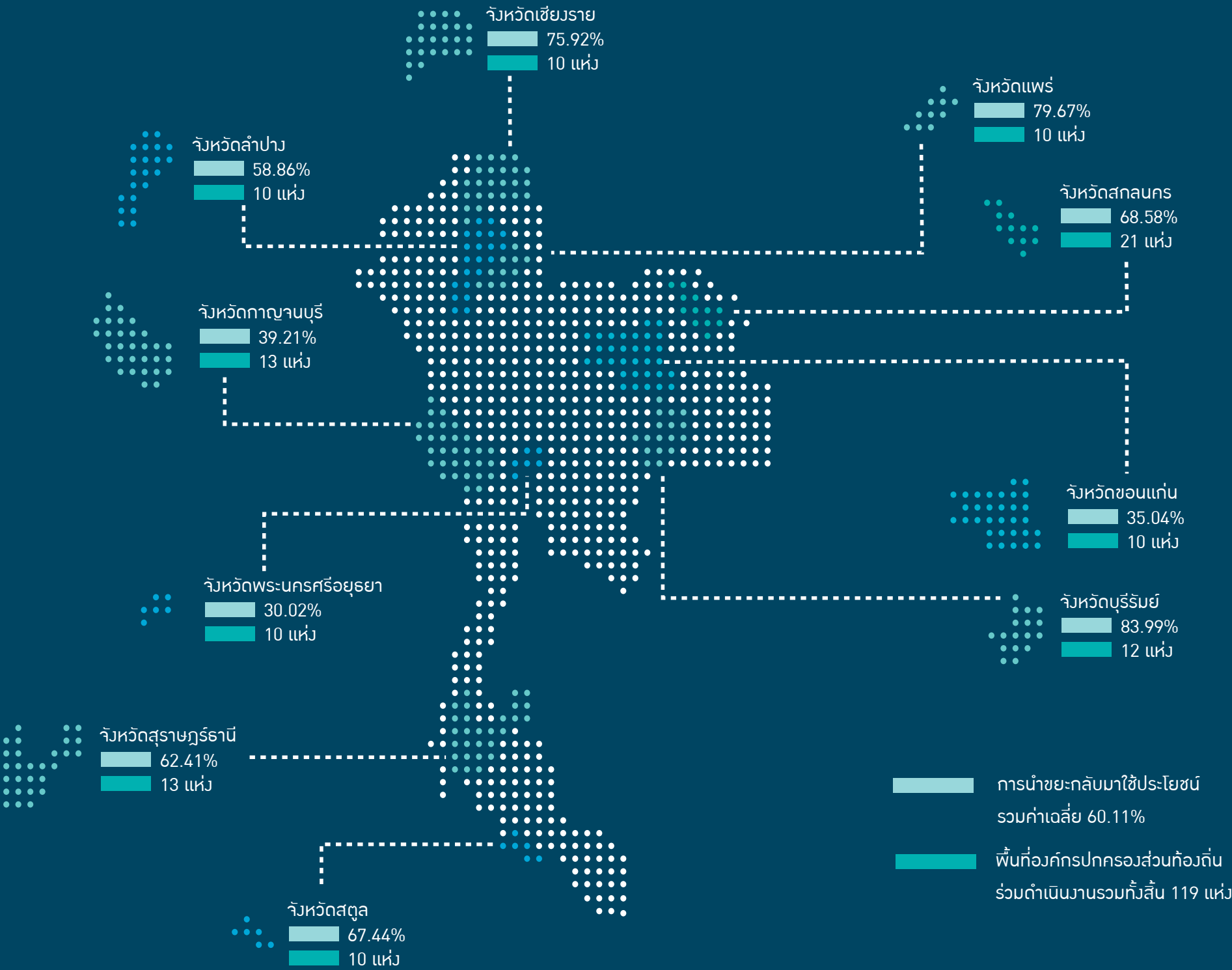
ผลงานเชิงประจักษ์ที่สำคัญ คือ

1. เกิดการจัดการขยะในพื้นที่ อปท. ทั้ง 119 แห่ง เช่น การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ ธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชน ผ้าป่าขยะรีไซเคิลในครัวเรือน น้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ เลี้ยงสัตว์ด้วยเศษอาหาร คัดแยกขยะตามประเภท ขยะพิษ แลกแต้ม ร้านค้าศูนย์บาท ขยะแลกของ ปิ่นจักรยานเก็บขยะ และการลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม

2. มีปริมาณขยะลดลง² และมีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ร้อยละ 60.1

² เฉพาะปริมาณขยะของ อปท. ที่มีการจัดเก็บข้อมูลก่อนและหลังดำเนินโครงการ

การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ของชุมชนและท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ

2) ผนวก การจัดการขยะในท้องถิ่น

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ร่วมกับ ทสจ. 10 จังหวัด (เชียงราย ลำปาง แพร่ พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี สกลนคร ขอนแก่น บุรีรัมย์ สุราษฎร์ธานี และสตูล) ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการสร้างวินัยเพื่อการจัดการขยะต้นทางใน อปท. นำร่อง มี อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 119 แห่ง ประกอบไปด้วย

- จ. เชียงราย จำนวน 10 แห่ง
- จ. ลำปาง จำนวน 10 แห่ง
- จ. แพร่ จำนวน 10 แห่ง
- จ. พระนครศรีอยุธยา จำนวน 10 แห่ง
- จ. กาญจนบุรี จำนวน 13 แห่ง
- จ. ขอนแก่น จำนวน 10 แห่ง
- จ. สกลนคร จำนวน 21 แห่ง
- จ. บุรีรัมย์ จำนวน 12 แห่ง
- จ. สตูล จำนวน 10 แห่ง
- จ. สุราษฎร์ธานี จำนวน 13 แห่ง

โดยจัดกิจกรรมรณรงค์และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะที่ต้นทางตามหลักการ 3Rs เพื่อให้ชุมชนในพื้นที่ของอปท. ที่เข้าร่วมโครงการ กับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทั้ง 10 จังหวัด สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการขยะในท้องถิ่นของตนเองต่อไป

การดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการขยะระดับชุมชน ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดให้กลายเป็นเครือข่ายชุมชนปลอดขยะได้ในอนาคต

1.3.5.2 ค้นหาต้นแบบชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ

เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติชุมชนและโรงเรียนที่มีการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร และกระตุ้นให้สังคมไทยหันมาให้ความสำคัญกับการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง จึงได้มีการจัดประกวดชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste) ขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีชุมชนและโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 930 แห่ง แบ่งเป็น 192 ชุมชน และ 738 โรงเรียน ทั้งนี้มีชุมชนและโรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือก และได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ ประเภทต่างๆ ดังนี้

ชุมชนปลอดขยะ :

- ประเภทชุมชนขนาดเล็ก รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ชุมชนบ้านป่าดิงงาม จ.ลำพูน
- ประเภทชุมชนขนาดกลาง รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ชุมชนบ้านระเบ็กขาม จ.บุรีรัมย์
- ประเภทชุมชนขนาดใหญ่ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ชุมชนบ้านหนองโพรง จ.บุรีรัมย์

โรงเรียนปลอดขยะ :

- ประเภทโรงเรียนก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ โรงเรียนบ้านน้ำมิน จ.พะเยา
- ประเภทโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จ.หนองคาย

1.3.5.3 พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะเหลือศูนย์

มีการจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการจัดการขยะเหลือศูนย์” ขึ้น เพื่อเป็นพื้นที่เรียนรู้ และถ่ายทอดการจัดการขยะอย่างครบวงจร ตามแนวความคิดการจัดการขยะเหลือศูนย์ หรือ Zero Waste ให้กับสังคม ด้วยการยกระดับโรงเรียนปลอดขยะและชุมชนปลอดขยะที่ได้รับรางวัลชนะเลิศให้กลายเป็นศูนย์เรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้ศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมในการ

ถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนและหน่วยงานที่สนใจ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงสนับสนุนองค์ประกอบที่จำเป็นในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ เช่น วัสดุอุปกรณ์ ชุดนิทรรศการทุนสนับสนุน และการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำศูนย์เรียนรู้ ฯลฯ โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ และพัฒนาศูนย์เรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ (เดิม) ให้เป็นศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอีโคสคูล ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีโรงเรียนและชุมชนที่ถูกยกเป็นศูนย์เรียนรู้ จำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วย

ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอโศกกุล
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 4 แห่ง

ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนและชุมชนปลอดภัย:
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 9 แห่ง

2) เสริมศักยภาพบุคลากรศูนย์เรียนรู้
ต้นแบบด้านการจัดการขยะ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ให้การสนับสนุน การจัดทำนิตรรศการ สื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนและโรงเรียนปลอดภัย รวมถึงให้การสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการศูนย์ให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบศูนย์เรียนรู้ โดยจัดฝึกอบรมใน 2 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรพัฒนาศักยภาพบุคลากรหลักประจำศูนย์เรียนรู้ของชุมชนปลอดภัย และ (2) หลักสูตรพัฒนาศักยภาพบุคลากรหลักประจำศูนย์เรียนรู้โรงเรียนปลอดภัยและโรงเรียนอโศกกุล รวมถึงมีการจัดทำแผนบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหาอุปสรรคในการทำงาน ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ศูนย์เรียนรู้สามารถทำหน้าที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้

การจัดการขยะได้อย่างครบถ้วน และเกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการ

จากการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการจัดการขยะเหลือศูนย์ขึ้น มีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 87.3 มีความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้

1.3.5.4 ส่งเสริมเอกชนและศาสนสถาน
ร่วมจัดการขยะ

1) รวมพลังสร้างวินัย ลดใช้ถุงพลาสติก เป็นกิจกรรมรณรงค์ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนลดการใช้ถุงพลาสติก ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตามบทบาทของตน ในการรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้จับมือกับองค์กรพันธมิตร เช่น ร้านสะดวกซื้อและห้างสรรพสินค้า จำนวน 16 แห่ง ได้แก่

1. บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
หรือ เซเว่น อีเลฟเว่น
2. บริษัท เซ็นทรัล จำกัด
3. บริษัท เซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด
4. บริษัท เซ็นทรัลมาร์เก็ตติ้งกรุ๊ป จำกัด
5. บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด
6. บริษัท ฟู้ดแลนด์ ซูเปอร์มาร์เก็ต จำกัด
7. บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)
8. ห้าง เทสโก้ โลตัส หรือ บริษัท เอก-ชัย
ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
9. บริษัท ซีอาร์ซี ไทวัสดุ จำกัด
10. บริษัท ซีอาร์ซี สปอร์ต จำกัด
หรือซูเปอร์สปอร์ต
11. บริษัท บีทูเอส จำกัด
12. บริษัท เพาเวอร์บาย จำกัด
13. บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)
14. บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด
(มหาชน)
15. บริษัท รังสิตปลาซ่า จำกัด
16. บริษัท เนเจอร์ส ทัช จำกัด
หรือ ตลาดเสรีมาร์เก็ต

รณรงค์ลดให้บริการถุงพลาสติกทุกวันจันทร์ พุธ ศุกร์ และทุกวันที่สามารถดำเนินการได้ โดยเริ่มดำเนินการพร้อมกันในวันที่ 5 มิถุนายน 2560 เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ควบคู่กับการออกแคมเปญสร้างแรงจูงใจให้กับลูกค้า เป็นกลยุทธ์ในการรณรงค์ เช่น การให้คะแนนสะสม เพิ่มมากขึ้น และการรับคูปองส่วนลดสำหรับการซื้อสินค้าในครั้งต่อไป ทั้งนี้ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สามารถลดการใช้ถุงพลาสติกลงได้ จำนวนทั้งสิ้น 134,500,000 ใบ

2) ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถาน

ด้วยความสำคัญของศาสนสถาน ในฐานะศูนย์รวมจิตใจ จึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยสร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน และยังเป็นตัวอย่างที่ดีของการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับศาสนิกชนได้นำไปปฏิบัติ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงจัดโครงการส่งเสริมพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถานขึ้น (วัดและมัสยิด) โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีศาสนสถานสมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 161 แห่ง แบ่งเป็นวัด 114 แห่ง และมัสยิด 47 แห่ง ซึ่งจะมีการคัดเลือกศาสนสถานที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยพิจารณาจาก ความสะอาด และความเป็นระเบียบ พื้นที่สีเขียว การจัดการสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมความรู้ด้านสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ยังได้จัดพิธีมอบโล่รางวัลให้แก่ศาสนสถานที่ผ่านมาเกณฑ์การจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อเชิดชูเกียรติและเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะเป็นประจำทุกปี

ศาสนสถานที่ผ่านมาเกณฑ์และได้รับรางวัลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

1.3.5.5 เยาวชนพัฒนาผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ดำเนินโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อกระตุ้นให้ประชาชน เยาวชนและนักศึกษารู้จักการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และพัฒนาความรู้ในการนำวัสดุเหลือใช้มาดัดแปลงให้เกิดประโยชน์สูงสุดก่อนนำไปกำจัด กิจกรรมในโครงการแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) การจัดอบรมพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อมสู่ Thailand 4.0 ประกอบไปด้วยหัวข้อที่น่าสนใจ เช่น แนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม การจัดทำคลิปสารคดีสั้นและการนำเสนอผ่านช่องทางโซเชียลเน็ตเวิร์คและมัลติมีเดีย และ 2) เชิญชวนผู้ที่สนใจส่งผลงานผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อมเข้าร่วมประกวด ทั้งนี้ในปีงบประมาณที่ผ่านมา มีผู้ที่ส่งใบสมัครและคลิปวิดีโอ เข้าประกวด ทั้งสิ้น 196 ผลงาน โดยผ่านการคัดเลือกในรอบแรกจำนวน 35 ผลงาน ทั้งนี้ผลงานทั้ง 35 ชิ้นที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว ได้รับเงินรางวัลสนับสนุนเพื่อนำไปพัฒนาผลงานให้เป็นรูปธรรม และส่งเข้าประกวดในรอบสุดท้าย ซึ่งมีการพิจารณาตัดสินผลงานชนะเลิศการประกวด จำนวน 10 ชิ้นงาน เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2560 และได้จัดสัมมนาส่งเสริมนวัตกรรมผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อมพร้อมพิธีมอบรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศการประกวดผลงาน

ผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม...สู่ Thailand 4.0 รอบชิงชนะเลิศ ระหว่างวันที่ 3-5 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมทาวนิชทาวน และศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่ผ่านมาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1.3.5.6 จิตอาสาทำดีเพื่อพอรณรงค์คัดแยกขยะ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับศูนย์ประสานงานอาสาสมัคร (Volunteer for DAD) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกรุงเทพมหานคร ดำเนินโครงการ “ทำดีเพื่อพ่อ” รณรงค์คัดแยกขยะบริเวณพื้นที่ท้องสนามหลวง โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการคัดแยกขยะให้แก่ประชาชนที่มาร่วมพิธีถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และเพื่อจัดระบบอาสาสมัครที่มาช่วยเก็บขยะในบริเวณท้องสนามหลวงให้เป็นระบบ โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ในการให้ความรู้ในการคัดแยกขยะบริเวณจุดแจกอาหารและโรงครัว รวมถึงมีการติดป้ายให้ความรู้การคัดแยกขยะ ไว้บริเวณจุดแจกอาหารด้วย ทั้งนี้ในการดำเนินงานตลอดระยะเวลา 1 ปี มีจำนวนจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรม 43,162 คน สามารถลดปริมาณขยะลงได้เป็นจำนวนมาก จากที่ช่วงแรกของงานแสดงความอาลัยและกราบพระบรมศพมีขยะเฉลี่ยวันละ 80-100 ตัน เหลือเพียงวันละ 25 ตัน เท่านั้น

1.3.5.7 ศึกษาพฤติกรรมจัดการขยะของคนไทย

การศึกษาพฤติกรรมจัดการขยะของคนไทยมีประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้ในกิจกรรมรณรงค์และสร้างจิตสำนึกด้านการจัดการขยะให้กับคนไทย ในการศึกษาได้ทำการรวบรวมความคิดเห็นจากแบบสอบถามจำนวน 2,360 ฉบับ ผ่านเครือข่ายของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในจังหวัดต่างๆ ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะ และบุคลากรภายในของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และผ่านการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างผลการศึกษาซึ่งสามารถติดตามรายงานฉบับสมบูรณ์ได้ที่ www.deqp.co.th และสามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านการจัดการขยะของประชาชน

ประชาชนร้อยละ 30-83 ได้รับการอบรม
การจัดการขยะ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
โดยเรื่องที่มีการอบรมมากที่สุด ได้แก่

- การคัดแยกขยะรีไซเคิล
- การทำน้ำหมัก ปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า

- ควรจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ
เดือนละไม่เกิน 20 บาท
- ควรมีการจัดเก็บขยะสัปดาห์ละ 1-2 วัน
- ควรมีการจัดตั้งกองทุนขยะในชุมชน

ข้อดีของการคัดแยกขยะที่ชุมชนเห็นว่าสำคัญที่สุด
คือ การมีรายได้เพิ่มขึ้น และเห็นว่าทุกคนในชุมชน
ควรมีหน้าที่ร่วมกันในการจัดการขยะ

1.3.5.8 สร้างวิทยากรด้านการจัดการ ขยะมูลฝอยโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม

เป็นการพัฒนาขีดความสามารถให้กับ
บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
ขยะมูลฝอยให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบัน
การศึกษา ซึ่งนอกจากบุคลากรเหล่านี้จะได้นำ
ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานแล้ว ยังสามารถ
ทำหน้าที่เป็นวิทยากรมืออาชีพถ่ายทอดความรู้
ให้กับชุมชนที่ทั้งสนุกสนาน และอัดแน่นไปด้วย
เนื้อหาสาระที่เข้าใจง่าย ปีที่ผ่านมา มีผู้ผ่านการ
ฝึกอบรมการสร้างวิทยากรด้านการจัดการ
ขยะมูลฝอยโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม และได้รับ
ประกาศนียบัตรรับรองผลจากกรมส่งเสริม
คุณภาพสิ่งแวดล้อมจำนวน 149 คน และ
จากผลการประเมินพบว่า ผู้เข้ารับ
การฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เต็มร้อย และมีความพึงพอใจในหลักสูตร
ฝึกอบรม ร้อยละ 92.1

1.3.5.9 พัฒนาข้อมูลและสารสนเทศด้านขยะมูลฝอย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้พัฒนาข้อมูลและสารสนเทศด้านขยะมูลฝอยในรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนและเป็นการให้บริการข้อมูลข่าวสารกับประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ด้วย เช่น ข้อมูลสถานการณ์ด้านขยะมูลฝอยของประเทศ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ 10 จังหวัด (ขอนแก่น บุรีรัมย์ สกลนคร เชียงราย ลำปาง แพร่ กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา สุราษฎร์ธานี และสตูล) ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ข้อมูลพื้นฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และนโยบายหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ ได้ที่ <http://infotrash.deqp.go.th> ทั้งนี้ยังได้มีการออกแบบเนื้อหาและข้อมูลให้น่าสนใจ โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คลิปวิดีโอ และ infographic นอกจากนี้ยังได้เชื่อมโยงข้อมูลด้านการจัดการขยะและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3.5.10 สื่อสาร มุ่งสู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืน

มีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ผ่านสื่อต่างๆ อาทิเช่น ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สารคดีโทรทัศน์

การจัดการขยะในรายการข่าวที่ได้รับความนิยม เช่น รายการข่าว 3 มิติ ช่วงกิน อยู่ รู้คิด เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 HD ออกอากาศทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 22.45-23.30 น. เผยแพร่สปอตโทรทัศน์เพื่อสร้างกระแสสังคมด้านการจัดการขยะ ในรายการสนามข่าว 7 สี และรายการเรื่องเล่าเช้านี้ เผยแพร่ผ่านรายการวิทยุ คนไทยหัวใจสีเขียว FM 92.50 MHz./AM 891 KHz. ในวันจันทร์และวันศุกร์ เวลา 14.00 – 15.00 น. รายการวิทยุ สวัสดิ์เมืองไทย FM 105 MHz. เวลา 18.00 – 19.00 น. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน แนวหน้า สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผ่านสื่อต่างๆ จำนวนรวม 8,713,166 คน

การทำงานบนกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาค ตั้งแต่ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน ภาคเอกชน ไปจนถึงการทำงานร่วมกับศาสนสถาน เพื่อนำแนวคิดการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางขยายสู่สังคมไทยในวงกว้าง เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนให้เกิดการแก้ไขปัญหาขยะในภาพรวมของประเทศ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ เพราะทุกคนคงอยากเห็น เมืองไทยไร้ขยะ และคนไทยมีวินัยในการจัดการขยะที่ตนเองเป็นผู้ก่อ

1.3.6 งานวิจัยเพื่อการพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นงานอีกด้านหนึ่งที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องตั้งอยู่บนหลักของวิชาการและความรู้ที่ถูกต้อง ต้องมีการพัฒนาต่อยอดอยู่ตลอดเวลา รวมถึงต้องนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงคุณภาพของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จะทำหน้าที่ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เน้นกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มุ่งพัฒนาทางเลือกสำหรับการนำมาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ในปีงบประมาณพ.ศ. 2560 มีผลงานวิจัยเชิงพัฒนา เช่น

1.3.6.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดสารประกอบไนโตรเจนออกจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน โดยใช้พืชน้ำ

ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย คือ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปรับเสถียร (Stabilization Pond) ซึ่งมักพบว่าน้ำที่ออกจากระบบดังกล่าวมักมีสีเขียวเข้ม เนื่องจากการเจริญเติบโตอย่างมากของพืชน้ำที่ออกดอก เช่น สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน เนื่องจากมีการสะสมของสารประกอบไนโตรเจนในน้ำสูง เมื่อถูกปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติจะทำให้คุณภาพน้ำลดลงและส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำ ทั้งนี้หากสามารถนำพืชน้ำที่มีความทนทานและเหมาะสมมาช่วยในการกำจัดสารประกอบไนโตรเจนและมลพิษอื่นๆ ออกจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนได้ ก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดได้เป็นอย่างมาก จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาพืชน้ำที่มีประสิทธิภาพดีในการกำจัดสารประกอบไนโตรเจนออกจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนแบบบ่อปรับเสถียร

การวิจัยพบว่า การใช้ผักตบชวา สามารถลดสารประกอบอินทรีย์ไนโตรเจนและมลพิษพื้นฐานอื่นๆ ในน้ำได้ดี ทั้งนี้การใช้ผักตบชวา เพื่อกำจัดสารประกอบอินทรีย์ไนโตรเจนในน้ำทั้งนั้น จำเป็นต้องมีการดูแลและเก็บเกี่ยวผักตบชวาออกจากบ่อเป็นประจำทุกๆ 2-3 เดือน และควรเหลือผักตบชวาไว้ในบ่อบำบัดประมาณ 1/3-2/3 ของพื้นที่บ่อเพื่อรักษาระบบให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป สิ่งสำคัญที่ต้องระมัดระวังเมื่อนำผักตบชวามาใช้ในระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน

คือ อาจเกิดการแพร่ระบาดของผักตบชวาจนไม่สามารถจะควบคุมได้ ซึ่งจะทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเสียประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียได้ อย่างไรก็ตาม ผักตบชวาที่เก็บเกี่ยวแล้วสามารถนำไปหมักเป็นปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้ประโยชน์ได้อีกทางหนึ่ง

ปัจจุบันผลจากการศึกษาวิจัยถูกนำมาใช้สำหรับการบำบัดน้ำทิ้งของหอพัก ภายในศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม และยังเป็นต้นแบบให้กับบุคคลหรือหน่วยงานที่สนใจได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน หรือท้องถิ่นของตนเอง เช่น กรณีของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ที่มีการติดตั้งแพผักตบชวาไว้ในคลองละลม เพื่อแก้ปัญหาการระบาดของสาหร่าย ซึ่งคาดว่าจะจะมีสาเหตุมาจากการปล่อยน้ำเสียของชุมชนที่มีสารไนโตรเจนปนเปื้อนสูง ซึ่งการนำผักตบชวาไปช่วยใช้บำบัดน้ำเสียสามารถช่วยลดปัญหาลงไปได้ระดับหนึ่ง

1.3.6.2 คำนหารูปแบบการเพิ่มพื้นที่ สีเขียวเชิงนิเวศในเขตเมือง

จากนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มพื้นที่ป่าและพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองให้ได้ร้อยละ 40 หรือประมาณ 128 ล้านไร่ ในอีก 20 ปีข้างหน้า (แบ่งเป็น ป่าอนุรักษ์ร้อยละ 25 และป่าเศรษฐกิจร้อยละ 15) ทำให้หลายๆ หน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน หันมาช่วยกันหามาตรการในการเพิ่มพื้นที่ป่าของประเทศกันอย่างจริงจัง ทั้งนี้การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศในเขตเมืองถือเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่จะทำให้พื้นที่ป่าของประเทศเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องค้นหารูปแบบของการปลูกป่าเชิงนิเวศที่เหมาะสม

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้พัฒนาและศึกษารูปแบบการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนโดยการปลูกป่าแนว โดยใช้พันธุ์ไม้ท้องถิ่นดั้งเดิมที่เพาะจากเมล็ด เน้นความหลากหลายของชนิดพันธุ์ที่นำมาปลูก ไม่เน้นการปลูกพืชเป็นแถวเป็นแนวเหมือนป่าเศรษฐกิจ แต่เลือกปลูกแบบสุ่มซึ่งเป็นการเลียนแบบการเจริญเติบโตของต้นไม้ในป่า ทำให้ต้นไม้ได้เกิดการคัดเลือกสายพันธุ์ตามธรรมชาติเพื่อความอยู่รอด ทั้งนี้ได้ใช้พื้นที่บริเวณศูนย์วิจัยฯ เป็นแปลงทดลอง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการสำรวจจำนวนต้นไม้ดั้งเดิมและต้นไม้ที่ปลูกใหม่บนแปลงทดลอง จำนวน 7 แปลง (ซึ่งมีพื้นที่รวมประมาณ 2,649 ตารางเมตร) พบว่ามีต้นไม้จำนวน 117 ชนิด รวมทั้งสิ้น 4,152 ต้น แบ่งเป็นต้นไม้เดิมที่มีอยู่ในพื้นที่ จำนวน 52 ชนิด จำนวน 839 ต้น และพันธุ์ไม้ในแปลงที่ปลูกป่าแนว จำนวน 65 ชนิด จำนวน 3,313 ต้น โดยมีจำนวนต้นไม้เพิ่มขึ้น 4 เท่าของจำนวนต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ส่งผลให้แปลงปลูกป่าเชิงนิเวศของศูนย์วิจัยฯ มีความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืชเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเทคนิคการปลูกหลายชั้นเรือนยอด (multi-layer) ที่มีทั้งไม้ประธานเรือนยอดเด่น ไม้เรือนยอดรอง ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน จึงทำให้ต้นไม้ในแปลงปลูกป่าเชิงนิเวศมีโครงสร้างเลียนแบบป่าธรรมชาติ ซึ่งช่วยเร่งการเจริญเติบโตในระยะเวลาการสืบพันธุ์ และทำให้เกิดการทดแทนของสังคมพืชเข้าสู่สังคมพืชชั้นสูงได้เร็วกว่าการฟื้นตัวตามธรรมชาติ ตลอดจนสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้การวิเคราะห์การปกคลุมเรือนยอดของต้นไม้ในพื้นที่แปลงทดลองด้วยการแปลภาพถ่ายดาวเทียมเบื้องต้น พบว่า การปกคลุมเรือนยอดของต้นไม้มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3 ของป่าแนว และหลังจากที่ต้นไม้มีอายุ 3 ปี การปกคลุมของเรือนยอดจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ในอนาคต รูปแบบการปลูกป่าเชิงนิเวศที่เหมาะสม ซึ่งเกิดจากการทดลองของศูนย์วิจัยฯ จะกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบให้หน่วยงานต่างๆ นำไปขยายผล เพื่อช่วยกันเพิ่มพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศในเขตเมืองและชุมชนต่อไป

1.3.6.3 ค้นหาสารไดออกซินในสิ่งแวดล้อม

สารไดออกซินเป็นสารอันตรายที่ทั่วโลกมองเห็นว่าเป็นสารที่มีความเป็นพิษสูงที่สุด และยังเป็นสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อม สามารถปนเปื้อนในอากาศ ในดิน ในน้ำ หรือถ่ายทอดจากดินสู่พืช และเมื่อเข้าสู่ร่างกายของมนุษย์และสัตว์จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและพันธุกรรม ส่วนใหญ่สารไดออกซินเกิดจากกระบวนการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ เช่น เกิดการเผาขยะพลาสติก และขยะติดเชื้อในที่โล่ง หรือการเผาขยะในเตาเผาที่อุณหภูมิต่ำกว่า 800 องศาเซลเซียส และสาเหตุอื่นๆ อีกมากมาย

ในฐานที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน จึงได้จัดทำแผนระดับชาติเพื่อปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหนึ่งในคณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์ม ซึ่งมีการปฏิบัติงาน วิเคราะห์และวิจัยเพื่อการสำรวจสถานการณ์การปนเปื้อนสารไดออกซินในสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนข้อมูลให้กับคณะอนุกรรมการฯ และศึกษาสภาพการปนเปื้อนของสารไดออกซินในสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมประเภทต่างๆ ด้วย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เพื่อการตั้งค่ามาตรฐานสารไดออกซินในบรรยากาศสำหรับประเทศไทย (ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกำหนดค่ามาตรฐานของประเทศไทย) รวมถึงมีหน้าที่ให้บริการตรวจวิเคราะห์สารพิษแก่ภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย

ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา สถาบันไดออกซินแห่งชาติ ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทำการสุ่มสำรวจและเก็บตัวอย่างอากาศ ดิน

และน้ำผิวดินในพื้นที่ต่างๆ จำนวน 250 ตัวอย่างในพื้นที่ 15 จังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี สระบุรี ราชบุรี สมุทรปราการ หนองคาย และอุดรธานี เป็นต้น นำมาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการเพื่อค้นหาการปนเปื้อนของสารไดออกซินในบรรยากาศ ผลจากการวิเคราะห์พบว่า คุณภาพอากาศในบรรยากาศของทั้ง 15 จังหวัดอยู่ในระดับที่ปลอดภัยไม่เกินค่ามาตรฐานของประเทศญี่ปุ่นที่กำหนดไว้ว่าต้องไม่เกิน 0.6 pg/m³-TEQ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการเฝ้าระวังการปนเปื้อนสารไดออกซิน จากกิจกรรมที่สุ่มเสี่ยง เช่น การปนเปื้อนในพื้นที่ที่จะสร้างเตาเผาขยะ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำค่ามาตรฐานสารไดออกซินในสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จะยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอต่อการจัดทำค่ามาตรฐานต่อไป

ผลงานวิจัยเชิงพัฒนาทั้ง 3 ชิ้น เป็นการพัฒนาคัดกรององค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ใน 3 รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น “การเพิ่มประสิทธิภาพ” ในการจัดการทรัพยากรที่จะเห็นได้จากการค้นหารูปแบบที่เหมาะสมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศในเขตเมือง “การป้องกัน” จากความพยายามในการรวบรวมข้อมูลการปนเปื้อนสารไดออกซินในบรรยากาศเพื่อนำไปสู่การกำหนดค่ามาตรฐานสารไดออกซินสำหรับประเทศไทย และ “การแก้ไข” ที่เน้นการค้นหามาตรการที่มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำทั้งหมดนี้ล้วนเป็นผลเชิงประจักษ์ที่ทำให้ภาพของงานวิจัยเพื่อการพัฒนาที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมุ่งสร้างและนำไปใช้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเด่นชัดมากขึ้น

2

ផលការប្រតិបត្តិ រាជការ

2.1 ผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ

จากการประเมินส่วนราชการตาม มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ราชการ (มาตรา 44) ของกรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามแนวทางของสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งจะ ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ผลปรากฏว่า การดำเนินงานของกรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ไม่มี องค์ประกอบใดได้รับการประเมินในระดับ ต่ำกว่าเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผลการ ประเมินในแต่ละองค์ประกอบสรุปได้ดังต่อไปนี้

รายละเอียดการประเมิน	ผลการดำเนินงาน		
	ค่าเป้าหมาย	ดำเนินการได้	ผลการประเมิน ดำเนินงานตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน (Functional Base)			
1.1 จำนวนพื้นที่ต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม กรมได้พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน 40 พื้นที่ ได้แก่ การพัฒนาและยกระดับเมืองต้นแบบเมืองสิ่งแวดล้อมอาเซียน 11 แห่ง การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (SCP) 4 แห่ง การพัฒนาและส่งเสริมลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 5 แห่ง และการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 20 แห่ง	40 พื้นที่	40 พื้นที่	ผ่าน
1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม มีการ ดำเนินกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมภาคี เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและจัดทำรายงาน ผลการดำเนินงานอย่างน้อยเครือข่ายละ 3 ด้าน	ร้อยละ 100	ร้อยละ 84	ไม่ผ่าน
1.3 ความสำเร็จในการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม - หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์สำนักงานสีเขียว (Green Office) - โรงแรมที่ผ่านเกณฑ์โรงแรมสีเขียว (Green Hotel)	ร้อยละ 30.30 ร้อยละ 85.00	ร้อยละ 30.39 ร้อยละ 85.56	ผ่าน ผ่าน
1.4 จำนวนจังหวัดที่ได้มีการพัฒนาไปสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) จังหวัดที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสตูล ลำปาง ขอนแก่น และจังหวัดสกลนคร	4 จังหวัด	4 จังหวัด	ผ่าน
1.5 ร้อยละของการใช้ถุงพลาสติกที่ลดลง กรมร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน ห้างสรรพสินค้า ดำเนินการ รณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก โดยสามารถลดปริมาณการใช้ ถุงพลาสติกลงได้ 134.50 ล้านใบ	133.50 ล้านใบ	134.50 ล้านใบ	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 1	เป็นไปตามเป้าหมาย		

รายละเอียดการประเมิน	ผลการดำเนินงาน		
	ค่าเป้าหมาย	ดำเนินการได้	ผลการประเมิน ดำเนินงานตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบายเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Base)			
2.1 ร้อยละการดำเนินการตามแผนการสร้างความรับรู้ความเข้าใจ แก่ประชาชน สามารถดำเนินการตามแผนฯ ได้ครบถ้วน	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ผ่าน
2.2 ร้อยละการชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ กรมไม่มีประเด็นที่ต้องชี้แจง	-	-	-
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 2	สูงกว่าเป้าหมาย		
องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่/ท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด หรือ การบูรณาการดำเนินงานหลายพื้นที่ หรือหลายหน่วยงาน (Area Base)			
3.1 การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย เป็นตัวชี้วัดร่วมระดับ กระทรวง กรมมีส่วนร่วมโดยการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง - ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการ - ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการ - ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่นำกลับมาใช้ประโยชน์	ร้อยละ 85 ร้อยละ 55 ร้อยละ 21.60	ร้อยละ 87.14 ร้อยละ 73 ร้อยละ 30.09	ผ่าน ผ่าน ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 3	สูงกว่าเป้าหมาย		
องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรม ในการบริหารจัดการระบบงาน (Innovation Base)			
4.1 ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ กรมได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวม	ร้อยละ 96	ร้อยละ 94.57	ไม่ผ่าน
4.2 ข้อเสนอประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรม ของส่วนราชการ กรมได้จัดทำข้อเสนอและทำการพัฒนาระบบเช็คชื่อเข้าร่วมฝึกอบรม/ สัมมนาอัตโนมัติ โดยดำเนินการพัฒนาเชื่อมโยงกับระบบลงทะเบียน ออนไลน์ (พัฒนาระบบและนำไปใช้งานวันสิ่งแวดล้อมโลก เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2560 มีผู้ใช้งาน 706 คน ใช้เวลาเช็คชื่อเข้างานไม่เกิน 1 นาที ต่อคน และทำให้ลดการใช้กระดาษในการลงทะเบียนได้เฉลี่ย 2 แผ่น ต่อคน รวมทั้งทราบยอดผู้เข้าร่วมงานได้ทันที)	จัดทำข้อเสนอ และมีผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นจริง	จัดทำรายงาน ข้อเสนอ และผลลัพธ์	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 4	เป็นไปตามเป้าหมาย		
องค์ประกอบที่ 5 การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (Potential Base)			
5.1 การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ กรมได้ดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โครงการ สร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและ สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ได้ครบถ้วน	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 5	สูงกว่าเป้าหมาย		

2.2 ผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม					
แผนงาน	พื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือด้านต่างประเทศ สร้างและรักษาผลประโยชน์ชาติ	ยุทธศาสตร์อนุรักษ์ฟื้นฟูและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ	ยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศและภัยพิบัติ	บูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา	บูรณาการการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	กลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายที่มีความรู้ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ความร่วมมือของเครือข่ายสิ่งแวดล้อมอาเซียนเพื่อมุ่งสู่ Green and Clean ASEAN	สร้างแนวร่วมภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	1. สร้างการมีส่วนร่วมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึงปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมีขีดความสามารถในการร่วมมือลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และรับมือการเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทัน	องค์ความรู้และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชาชนในพื้นที่ได้	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลดขยะต้นทางโดยใช้หลักการ 3Rs (Reduce Reuse Recycle)
ผลผลิต/โครงการ	ผลผลิต : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	โครงการ : ส่งเสริมเครือข่ายการปฏิบัติงานสิ่งแวดล้อมอาเซียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	โครงการ : พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการเฝ้าระวังฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	โครงการที่ 1 : ส่งเสริมการผลิตบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โครงการที่ 2 : เสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานตามข้อตกลงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้กรอบมาตรา 6	โครงการ : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่	โครงการ : สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
กิจกรรม	กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 2 สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 4 การประสานงานการให้ความเห็นขององค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ กิจกรรมที่ 5 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กร กิจกรรมที่ 6 พัฒนาข้อมูล ระบบสารสนเทศและการให้บริการ กิจกรรมที่ 7 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม	กิจกรรมที่ 1 พัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษาและเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับอาเซียน	กิจกรรมที่ 1 เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการผลิตบริการและการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน กิจกรรมที่ 2 สื่อสารและเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	กิจกรรมที่ 1 วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาขยะและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	กิจกรรมที่ 1 สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ภายใต้ 6 แผนงาน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 2) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือด้านต่างประเทศ สร้างและรักษาผลประโยชน์ชาติ 3) แผนงานยุทธศาสตร์อนุรักษ์ฟื้นฟูและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ 4) แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศและภัยพิบัติ 5) แผนงานบูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และ 6) แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม มีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ทุกตัวชี้วัด และในหลายๆ ตัวชี้วัดได้ผลเกินกว่าเป้าหมายที่วางไว้เป็นอย่างมาก ซึ่งมีรายละเอียดผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน ดังนี้

รายละเอียดผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
แผนงาน : พื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน			
ผลผลิตที่ 1 : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับความรู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือที่มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คน	8,800	14,781
	เครือข่าย	60	62
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละจำนวนหมู่บ้านที่มีอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เพิ่มขึ้น 2. ร้อยละของเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วม มีการดำเนินกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับภาคี 3. ร้อยละของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักในการป้องกันและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ร้อยละ	10	49
	ร้อยละ	65	82.50
	ร้อยละ	75	80
กิจกรรมที่ 2 : สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนบุคลากรแกนนำรับรู้ เข้าใจ และสามารถขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมายได้ 2. จำนวนประชาชนรับรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม 3. จำนวนพื้นที่ต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม 4. จำนวนบุคลากรที่ผ่านการอบรมการพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะ	คน	675	712
	คน	3,520,690	11,183,345
	พื้นที่	25	25
	คน	30	30
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละความสำเร็จขององค์กรสามารถเป็นแบบอย่างและดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ขยะเหลือศูนย์ 2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	50	60
	ร้อยละ	80	85.95

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
กิจกรรมที่ 3 : พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่สามารถบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	คน	1,260	2,394
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของประชาชนที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น 2. ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	5	26.85
	ร้อยละ	80	90.38
กิจกรรมที่ 4 : การประสานงานการให้ความเห็นขององค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างร้ายแรง 2. จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม	คน	3,000	1,612
	คน	1,000	129
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในแนวทางการดำเนินงานขององค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (กอสส.) ตลอดจนมีความเข้าใจในแนวทางการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง 2. ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินงานของ กอสส. ในโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง 3. ร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	75	60.30
	ร้อยละ	100	80.44
	ร้อยละ	80	85
กิจกรรมที่ 5 : พัฒนาการบริหารจัดการองค์กร			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนเรื่องในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร	เรื่อง	5	5
กิจกรรมที่ 6 : พัฒนาข้อมูล ระบบสารสนเทศและการให้บริการ			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนประชาชนที่ได้รับการให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้และฐานข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้และฐานข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อม	คน	151,500	155,018
	ร้อยละ	80	85.05

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
กิจกรรมที่ 7 : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนผลงานวิจัย องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ 2. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี 3. จำนวนพารามิเตอร์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	เรื่อง	9	12
	คน	1,700	2,145
	พารามิเตอร์	17	31
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละความก้าวหน้าการผลิตผลงานวิจัยตามแผนของจำนวนโครงการวิจัยทั้งหมด 2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการได้รับถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	ร้อยละ/เรื่อง	100/16	100/16
	ร้อยละ	80	97.35
แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือด้านต่างประเทศ สร้างและรักษาผลประโยชน์ชาติ			
โครงการที่ 1 : ส่งเสริมเครือข่ายการปฏิบัติงานสิ่งแวดล้อมอาเซียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน			
กิจกรรมที่ 1 : พัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษาและเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับอาเซียน			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนพื้นที่ต้นแบบแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 2. จำนวนหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่เข้าร่วมเป็นผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมศึกษาประเทศไทย 3. จำนวนบุคลากรแกนนำด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาที่ได้รับการพัฒนาสู่ระดับอาเซียน	แห่ง/เครือข่าย	11	11
	หน่วยงาน	20	20
	คน	15	20
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของประชาชนในพื้นที่ต้นแบบสามารถจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา 2. ร้อยละของเครือข่ายที่มีการใช้ช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสิ่งแวดล้อมอาเซียน	ร้อยละ	30	35
	ร้อยละ	40	40
แผนงาน : ยุทธศาสตร์อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ			
โครงการที่ 1 : พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการเฝ้าระวังฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนเครื่องมือ และกลไกในการพัฒนาเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. จำนวนกลุ่มเป้าหมายได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และ/หรือมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. จำนวนหมู่บ้าน หรือพื้นที่ที่มีอาสาสมัครเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. จำนวนเครือข่ายที่มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับภาคีอื่น	กลไก/เครื่องมือ	6	6
	คน	137,500	1,016,066
	หมู่บ้าน	100	106
	เครือข่าย	10	14
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย และเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมมีการดำเนินกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาคี	ร้อยละ	70	85
แผนงาน : ยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติ			
โครงการที่ 1 : ส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : ส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีการรับรู้ในการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. จำนวนเครือข่ายที่ได้รับความรู้ มีส่วนร่วมในการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3. จำนวนพื้นที่ต้นแบบที่มีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	คน	535,780	1,049,218
	เครือข่าย	286	425
	แห่ง	4	4
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	60	62.93
	ร้อยละ	50	59.10
โครงการที่ 2 : เสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานตามข้อตกลงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้กรอบมาตรา 6			
กิจกรรมที่ 1 : สื่อสารและเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสื่อสารข้อมูลความรู้ 2. ประเด็นที่ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมและริบดำเนินการในห้วงเวลา ก่อน ปี ค.ศ. 2020 3. จำนวนฐานข้อมูลการดำเนินงานภายใต้กรอบมาตรา 6 ของประเทศไทย ในระบบข้อมูลรวม	คน	165,000	3,116,621
	ประเด็น	2	3
	ฐานข้อมูล	2	2
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ร้อยละ	80	80

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
แผนงาน : บูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา			
โครงการที่ 1 : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่			
กิจกรรมที่ 1 : วิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาขยะและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. ความสำเร็จของการดำเนินโครงการบรรลุเป้าหมายตามแผนรายปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90	เรื่อง	3	3
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละความก้าวหน้าการผลิตผลงานวิจัยตามแผนปฏิบัติรายปี 2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการได้รับถ่ายทอดองค์ความรู้	ร้อยละ ร้อยละ	100 80	100 86.58
แผนงาน : บูรณาการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม			
โครงการที่ 1 : สร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน			
กิจกรรมที่ 1 : สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ 1. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่เป้าหมายคัดแยกขยะที่ต้นทางโดยใช้หลักการ 3Rs (Reduce Reuse Recycle) 2. จำนวนกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม 3. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	แห่ง คน คน	100 10,095 2,000,000	119 24,738 5,021,274
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยลดลงและมีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในพื้นที่เป้าหมาย 2. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีวิถีชีวิต พฤติกรรมการปฏิบัติลดขยะที่ต้นทาง ตามหลักการ 3Rs โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 3. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ ร้อยละ ร้อยละ	30 80 80	47.68 93.15 91.16

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแบบจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (สงป. 301)

2.2.2 รายละเอียดผลการปฏิบัติงาน

1) แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.1.1) เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)

ทสม. เป็นเครือข่ายอาสาสมัครภาคประชาชน ที่มีส่วนสำคัญในการอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะ “โซ่ข้อกลาง” ที่ช่วยเชื่อมร้อยให้เกิดความร่วมมือ และเพื่อให้ทสม. สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้พัฒนากลไกการขับเคลื่อนเครือข่าย ทสม. ในรูปแบบของคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด รวมถึงได้พัฒนาศักยภาพเครือข่าย ทสม. ทั้ง 76 จังหวัด อย่างต่อเนื่องและยังส่งเสริมให้ ทสม. เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์ต่างๆ มากมาย รวมถึงยังได้ปรับปรุงระบบฐานข้อมูล ทสม. และพัฒนาช่องทางสื่อสารและแจ้งเหตุเตือนภัย ผ่านทางไลน์ แอปพลิเคชัน @Arsa4thai และที่เว็บไซต์ www.deqp.go.th

ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการผลักดันให้เครือข่าย ทสม. เข้ามาเป็นพันธมิตรในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด เช่น เป็นคณะกรรมการจัดการ

สิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด และคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ นอกจากนี้ยังได้พัฒนาศักยภาพและจัดโครงสร้างเครือข่าย ทสม. กรุงเทพมหานคร ให้เป็นรูปธรรม ปัจจุบันมีเครือข่าย ทสม. ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัด จำนวน 182,310 คน กระจายอยู่ใน 26,595 หมู่บ้าน 4,210 ตำบล 878 อำเภอ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560)

1.1.2) เครือข่ายองค์กรเอกชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการรวมกลุ่มเครือข่ายองค์กรเอกชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันมีองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการจดทะเบียน องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 จำนวนทั้งสิ้น 270 องค์กร (ข้อมูลปี พ.ศ. 2560)

ในปีงบประมาณพ.ศ. 2560 ได้สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุบทบทเรียนในการทำงานศึกษาประเด็นการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นของเครือข่ายต่างๆ รวมถึงหาหรือทิศทางการดำเนินงานตามบทบาทและศักยภาพของแต่ละองค์กร เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาความรู้การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและขยายเครือข่ายในเชิงพื้นที่อย่างกว้างขวาง

1.2) สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.2.1) สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- โครงการมหิงสาสายสืบ

โครงการมหิงสาสายสืบเป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมให้เยาวชนอายุระหว่าง 8-18 ปี ซึ่งมีความสนใจเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และสังคม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะพัฒนาระบบการเรียนรู้ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และช่วยผลักดันให้เยาวชนได้ค้นหาศักยภาพที่ซ่อนอยู่ในตัวเอง ด้วยการรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองโดยใช้กระบวนการ 4 ขั้นตอน “ค้นหา สำรวจ อนุรักษ์ และแบ่งปัน” เป็นแนวทางในการทำกิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีกลุ่มเยาวชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ แบ่งเป็นระดับ 3 เดือน จำนวน 240 โครงการ ระดับ 6 เดือน จำนวน 4 โครงการ ซึ่งโครงการต่างๆ เหล่านี้จะอยู่ภายใต้การดูแลของพี่เลี้ยงโครงการ จำนวน 103 ท่าน จาก 59 โรงเรียน ใน 25 จังหวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาโครงการมหิงสาสายสืบปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-7 ปี โดยการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาเนื้อหาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและใช้สื่อจากธรรมชาติรอบตัวมาช่วยเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับเด็ก และจะเปิดตัวโครงการมหิงสาสายสืบปฐมวัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

- โรงเรียนอีโคสคูล

โรงเรียนอีโคสคูล หรือโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นโครงการที่นำกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเข้าสู่หลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความตระหนักและสร้างจิตสำนึกให้กับเด็กและเยาวชน และยังเป็นการสร้างเยาวชนให้กลายเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต ซึ่งโครงการนี้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีโรงเรียนให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งโครงการจะให้การสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่างๆ เพื่อมุ่งสู่การเป็นโรงเรียนอีโคสคูล อาทิ การเสริมศักยภาพบุคลากรโรงเรียนอีโคสคูล การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอีโคสคูล เป็นต้น

การดำเนินงานจนถึงปัจจุบัน มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการฯ แล้วทั้งสิ้น 177 โรงเรียน ซึ่งในปีที่ผ่านมา มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการจำนวน 30 โรงเรียน และมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ให้กับครูและบุคลากรโรงเรียนอีโคสคูล รวมถึงมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินโรงเรียนอีโคสคูลอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังได้มีการยกระดับโรงเรียนอีโคสคูลที่มีผลการปฏิบัติงานดีเยี่ยม จำนวน 10 โรงเรียน ให้เป็นศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอีโคสคูล เพื่อเป็นต้นแบบการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่โรงเรียน และหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจต่อไป

1.2.2) ลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป็นกิจกรรมที่มุ่งถ่ายทอดความรู้ และทักษะเบื้องต้นด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับลูกเสือและเนตรนารี โดยผสมผสานกระบวนการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและกระบวนการทางการลูกเสือเข้าด้วยกัน เพื่อให้เยาวชนเหล่านี้นำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่น และเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเครือข่ายพลังเยาวชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการดำเนินงานเป็นลักษณะของการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนองค์กรชุมชน สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การสนับสนุนกิจกรรมชุมนุมลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ในพื้นที่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคใต้ สนับสนุนงบประมาณให้กับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อนำไปอุดหนุนการฝึกอบรมลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมวันวิสาขบูชา จัดกิจกรรมลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ประจำปี 2560 จัดฝึกอบรมเสริมศักยภาพครูและบุคลากร

ทางด้านลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประชุมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่การใช้หลักสูตรลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนเครือข่ายยังได้นำหลักสูตรลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปประยุกต์ใช้ในวิชาลูกเสือเพื่อความยั่งยืนอีกด้วย

1.2.3) เยาวชนชายแดนใต้รักษ์สิ่งแวดล้อม

ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสวัสดิภาพในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นถูกปล่อยปละละเลย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเล็งเห็นความสำคัญและศักยภาพของเยาวชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงได้จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ “เยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อมพร้อมใจคืนความสุขสู่ชายแดนใต้” ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและกระตุ้นให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา มีเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 250 คน จาก 20 โรงเรียน

ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม เยาวชนได้มีการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การคัดแยกขยะ การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ เป็นต้น ทั้งนี้ในปีงบประมาณพ.ศ. 2561 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีแผนที่จะไปติดตามการดำเนินงานของนักเรียนด้วย

1.3) การพัฒนาบุคลากรทางด้านสิ่งแวดล้อม

บุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะทำให้งานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสบความสำเร็จ

ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมให้กับหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะประเด็นการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย การเติบโตสีเขียว และสังคมคาร์บอนต่ำ ฯลฯ โดยในปีที่ผ่านมา มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสิ้น 3,159 คน จากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน ผู้ประกอบการรายย่อย องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และวิสาหกิจชุมชน และผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเฉลี่ยอยู่ร้อยละ 92.4

หลักสูตรการฝึกอบรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หลักสูตรพัฒนาศักยภาพบุคลากร
สู่การขับเคลื่อนสังคมคาร์บอนต่ำ 8 รุ่น

กลุ่มเป้าหมาย :

บุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน

สร้างวิทยาการด้านการจัดการขยะมูลฝอย
โดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม 3 รุ่น

กลุ่มเป้าหมาย :

บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย
ในพื้นที่บูรณาการ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา

พัฒนาศักยภาพบุคลากร
ด้านการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย :

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชน
จาก 6 กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ เครื่องประดับ เครื่องสำอาง เครื่องหนัง
เซรามิก สิ่งทอ และอาหาร ที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์
และสถานประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
(ตราสัญลักษณ์ G-GREEN) จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พัฒนาบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 15 รุ่น

กลุ่มเป้าหมาย :

บุคลากรของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และเอกชน
ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พัฒนาศักยภาพนักบริหารระดับสูง
ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (รุ่นที่ 5)

กลุ่มเป้าหมาย :

ผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานราชการ เอกชน
องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน

การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 16 หลักสูตร

กลุ่มเป้าหมาย :

บุคลากรกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และบุคลากรจากหน่วยงานอื่นๆ
ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมหรือประชาชนผู้สนใจทั่วไป

จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด (คน)

จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม (คน)

1.4) พัฒนาระบบข้อมูล ระบบสารสนเทศ และการให้บริการ

1.4.1) Mobile Application สำหรับระบบงานกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการพัฒนา Mobile Application สำหรับระบบงานของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้ชื่อ Green4Thai โดยนำระบบงานที่มีการเข้าใช้งานอยู่เป็นประจำมาพัฒนาในรูปแบบของ Mobile Application เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการทำงาน และเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสาร และให้บริการกับประชาชน ซึ่งการนำเทคโนโลยีมาใช้จะช่วยลดขั้นตอนการทำงานและสร้างรูปแบบการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ได้พัฒนาระบบครั้งแรกเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เริ่มจากระบบงานบริการจำนวน 4 ระบบ ได้แก่ ระบบเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ระบบสัมมนาและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม ระบบสื่อสิ่งแวดล้อม และระบบข่าวประชาสัมพันธ์

ในระยะที่สอง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการพัฒนาเพิ่มเติมอีก 3 ระบบ ได้แก่ ระบบการบริโภคสีเขียว (Green Office, Green Production, G-Upcycle และ Green Hotel) ระบบ LA21 และระบบโรงเรียนอีโคสคูล ซึ่งแอปพลิเคชันนี้ จะช่วยต่อยอดด้านการประชาสัมพันธ์และช่วยสร้างเครือข่ายนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

1.4.2) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการขององค์กร

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาอำนวยความสะดวกในงานบริหารจัดการองค์กร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร 1 ระบบ และระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Office) แบบออนไลน์ 3 ระบบ ได้แก่ ระบบการลา ระบบการใช้ห้องประชุม และระบบการใช้รถยนต์ ซึ่งการนำระบบสารสนเทศมาใช้ ช่วยทำให้การปฏิบัติงานและการบริหารขององค์กรเกิดความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งบุคลากรในองค์กรสามารถเข้าถึงข้อมูลกลางที่เป็นปัจจุบันและถูกต้องร่วมกันได้โดยง่าย และยังสามารถตรวจสอบข้อมูลของตนได้ตลอดเวลา รวมถึงยังช่วยลดการใช้กระดาษซึ่งส่งผลดีต่อการใช้งบประมาณที่ลดลงด้วย

1.4.3) ศูนย์บริการสารสนเทศสิ่งแวดล้อมดิจิทัล

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้จัดทำโครงการพัฒนาศูนย์บริการสารสนเทศสิ่งแวดล้อมดิจิทัลขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงระบบการให้บริการข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนให้อยู่ในรูปแบบการให้บริการข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลสิ่งแวดล้อมได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมที่ถูกพัฒนาขึ้นประกอบไปด้วย

1. ระบบบริการข้อมูลตามภารกิจของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ระบบ ได้แก่ ระบบเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบพื้นที่เรียนรู้และชุมชนต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม ระบบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และระบบสำนักงานสีเขียว

2. ระบบบริการข้อมูลตามประเด็นยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ระบบ ได้แก่ ระบบการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ระบบการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระบบการจัดการขยะและป่าไม้หมอกควัน และระบบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3. ระบบบริการข้อมูลสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ ประกอบด้วย ระบบข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อมทั่วไป (เช่น ด้านน้ำ อากาศ เสียง ขยะ ฯลฯ) รวมทั้งข่าวสิ่งแวดล้อมประจำวัน ข้อกำหนด กฎหมาย และ ข้อมูลสถิติ เป็นต้น

4. ระบบบริการข้อมูลสิ่งแวดล้อมต่างประเทศ ประกอบด้วย ระบบข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในระดับอาเซียน อนุสัญญา ข้อตกลง สัญญาด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เป็นต้น

ซึ่งระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นจากฐานข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงสามารถบูรณาการข้อมูลต่างๆ และแสดงผลในรูปแบบที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย เช่น แผนที่ออนไลน์ กราฟ แผนภูมิ หรือข้อมูลสถิติในรูปของ Infographic ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นหาข้อมูลที่สนใจ ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยเฉพาะการสืบค้น

ข้อมูลจากหลากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ในแหล่งเดียว นับเป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้สาธารณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล และบริการจากภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

2) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือด้านต่างประเทศ สร้างและรักษาผลประโยชน์ชาติ

2.1) พัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษา

2.2.1) ประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ครั้งที่ 9

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานประสานงานหลักของคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของประเทศไทย ได้จัดประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ครั้งที่ 9 (The 9th ASEAN Working Group on Environmental Education Meeting-9th AWGEE Meeting) เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนรายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมศึกษาอาเซียนในรอบปีที่ผ่านมา และร่วมกันพิจารณาประเด็นความร่วมมือที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของประเทศสมาชิก ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบไปด้วยคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาจากประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนองค์กรพันธมิตรของอาเซียน และคณะผู้แทนประเทศไทย สาระสำคัญของการประชุม คือ มอบหมายให้ประเทศไทยและมาเลเซีย เป็นเจ้าภาพร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคู่มือกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาของภูมิภาคอาเซียน

2.2.2) พัฒนาศักยภาพสิ่งแวดล้อมศึกษาสู่เวทีอาเซียน

การพัฒนานุเคราะห์ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นอีกหนึ่งภารกิจที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญ เพราะบุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญที่จะนำพากระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาไปใช้ในการสร้างพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชน และการศึกษาดูงาน ณ BNS (Banna Nature School) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก เพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาให้แก่เครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา และสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับเยาวชน เช่น การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน การเสริมสร้างทักษะในการสังเกต การจดบันทึก และการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น โดยมีเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 15 คน

3) แผนงานยุทธศาสตร์อนุรักษ์ พื้นที่พุ่มและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ

3.1) เสริมศักยภาพเครือข่ายองค์กรเอกชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

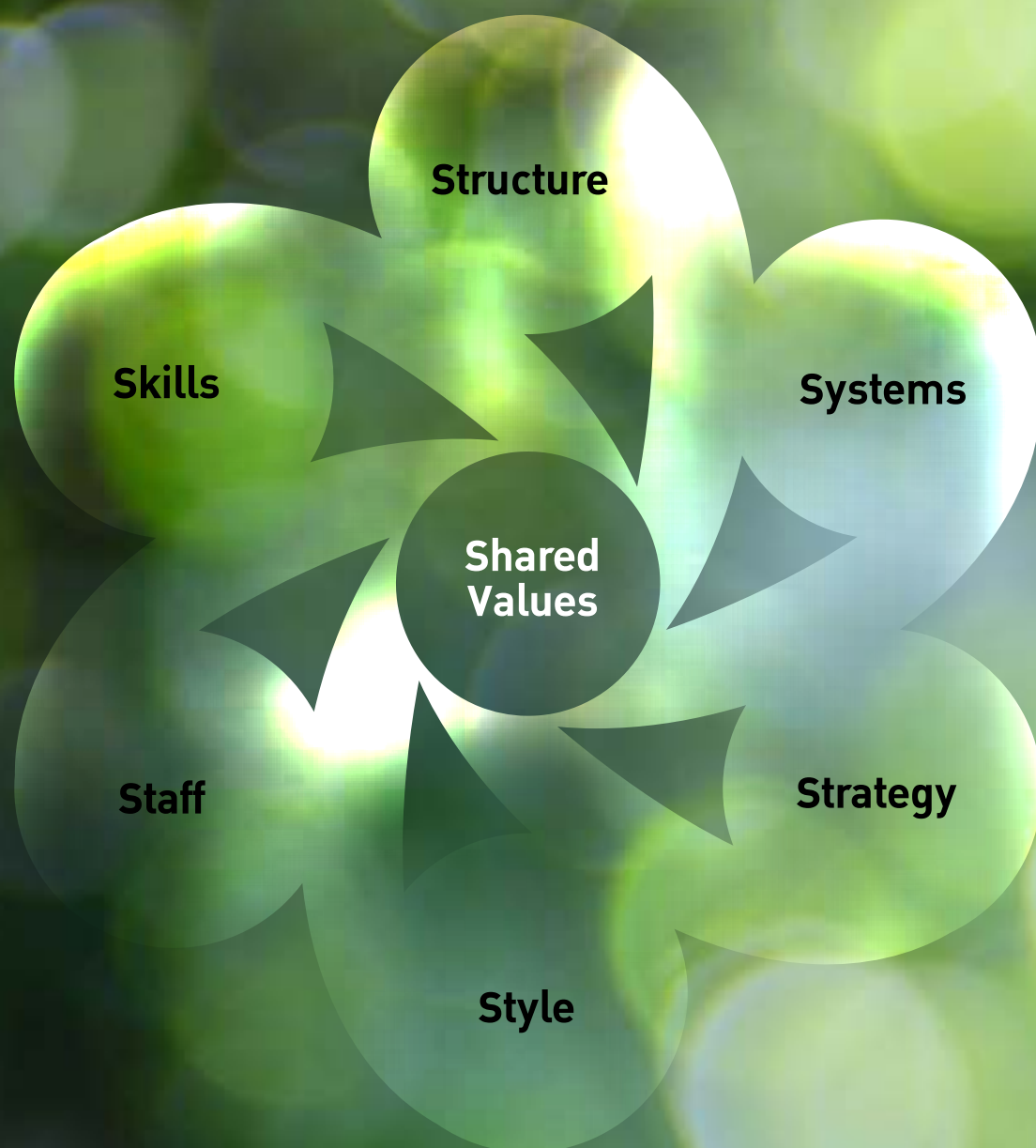
องค์กรเอกชนและองค์กรชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม เป็นเครือข่ายที่มีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนงานเชิงพื้นที่ ดังนั้นกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงมุ่งเน้นการทำงานด้วยการสร้างความร่วมมือและพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายองค์กรเอกชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และภาคีความร่วมมือให้สามารถทำงานได้

อย่างเต็มศักยภาพ และเต็มเต็มบทบาทในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครือข่ายที่ดำเนินงานในประเด็น ป่าไม้ ลุ่มน้ำ และเกษตรกรรม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายองค์กรเอกชนและองค์กรชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นที่พุ่มและปกป้องฐานทรัพยากร จำนวน 8 ครั้ง เพื่อทบทวนบทเรียนการทำงาน การเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและผลกระทบจากการพัฒนาและร่วมวางแผนงานสู่การพัฒนาพื้นที่ไปสู่ความยั่งยืน และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์กรเอกชนและองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 1 ครั้ง เพื่อทบทวนและพัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายองค์กรเอกชนองค์กรชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

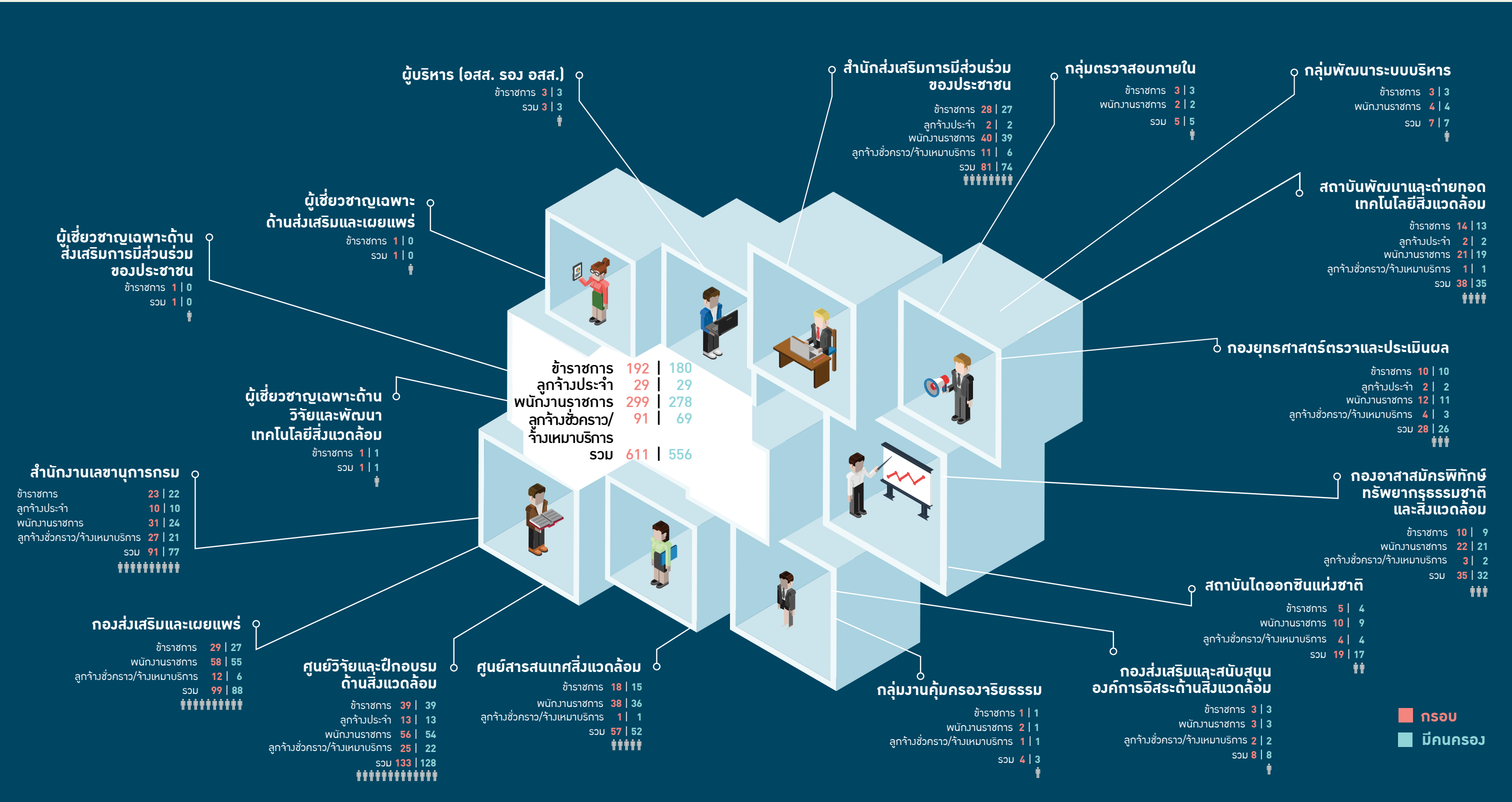
3.2) เยาวชนอนุรักษ์ระบบนิเวศ และลดหมอกควันไฟป่า

ปัจจุบันปัญหามลพิษหมอกควันเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะพื้นที่ในเขตภาคเหนือ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงจัดกิจกรรมสร้างความรู้ และความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ผ่านฐานเรียนรู้ระบบนิเวศในชุมชนฯ กิจกรรมเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า เพื่อที่เยาวชนเหล่านี้เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะสามารถบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และช่วยลดมลพิษหมอกควันไฟป่าในอนาคตได้อย่างยั่งยืน โดยมีเยาวชนจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 400 คน จาก 20 โรงเรียน

3 | ข้อมูลองค์กร

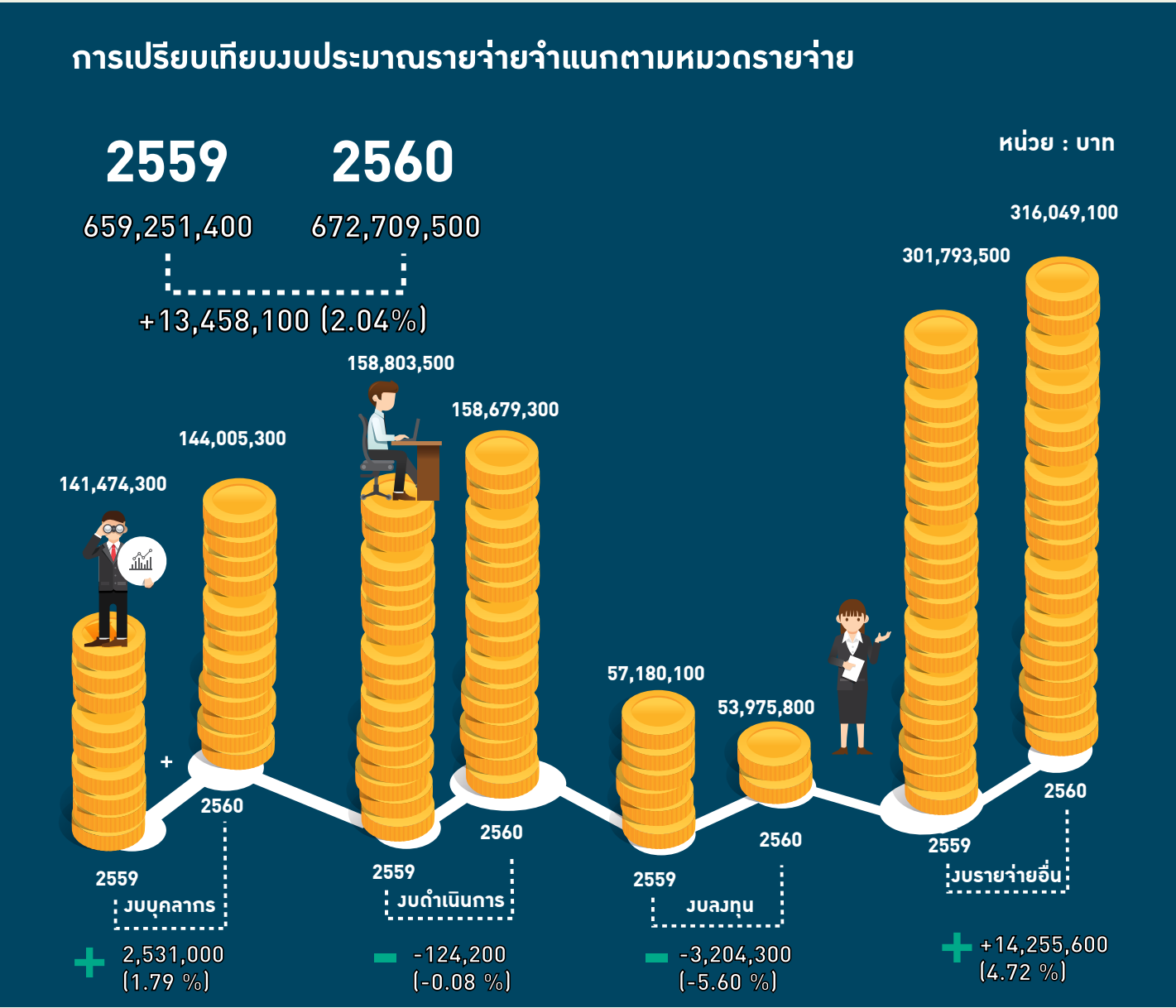
3.1 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ จำแนกตามประเภทบุคลากร

3.2 งบประมาณและผลการใช้จ่าย

3.2.1 การเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 672,709,500 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 13,458,100 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.04 ทั้งนี้ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 นั้น จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.2 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรายกิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 672,709,500 บาท แยกตามรายแผนงาน/ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

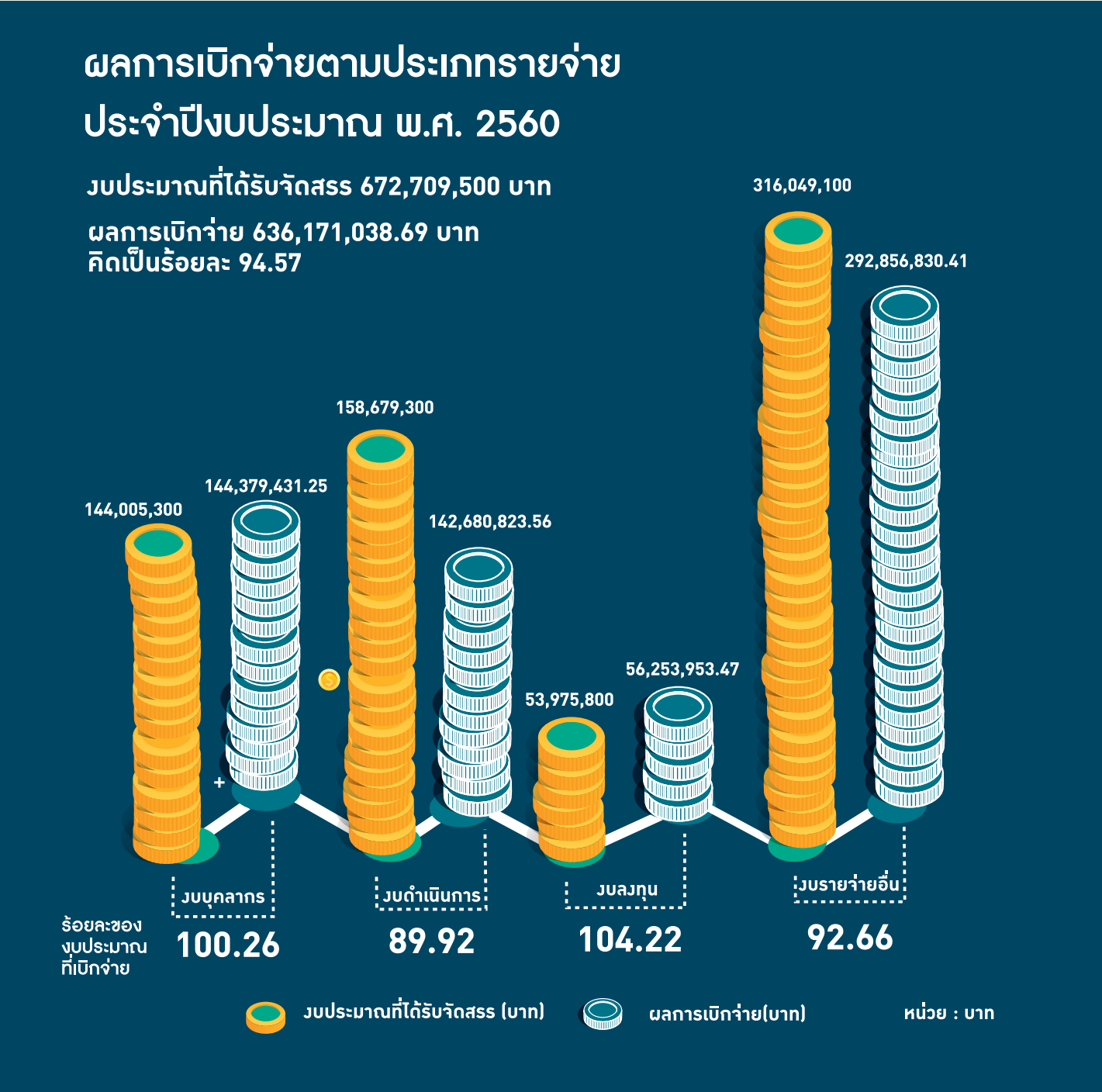
แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)
แผนงานบุคลากรภาครัฐ ผลผลิต : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ บริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 1 การบริหารทรัพยากรบุคคล	147,441,500 รวม 147,441,500
แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ผลผลิต : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 2 สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 4 การประสานการให้ความเห็นขององค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ กิจกรรมที่ 5 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กร กิจกรรมที่ 6 พัฒนาข้อมูล ระบบสารสนเทศและการให้บริการ กิจกรรมที่ 7 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม	42,484,500 68,391,800 14,761,100 34,000,000 30,440,600 30,699,400 117,437,300 รวม 338,214,700
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือด้านต่างประเทศ สร้างและรักษาผลประโยชน์ชาติ โครงการ 1 : ส่งเสริมเครือข่ายการปฏิบัติงานสิ่งแวดล้อมอาเซียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กิจกรรมที่ 1 พัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษาและเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับอาเซียน	7,155,000 รวม 7,155,000

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)
แผนงานยุทธศาสตร์อนุรักษ์ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการ 1 : พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการเฝ้าระวังฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 1 เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	62,674,200 รวม 62,674,200
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติ โครงการที่ 1 : ส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โครงการที่ 2 : เสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานตามข้อตกลงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้กรอบมาตรา 6 กิจกรรมที่ 1 สื่อสารและเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	49,825,000 7,050,000 รวม 56,875,000
แผนงานบูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โครงการ 1 : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ กิจกรรมที่ 1 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาขยะและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	4,349,100 รวม 4,349,100
แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม โครงการ 1 : สร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน กิจกรรมที่ 1 สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	56,000,000 รวม 56,000,000
รวมทั้งสิ้น 7 แผนงาน	672,709,500

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแบบจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (สงป. 301)

3.2.3 ผลการเบิกจ่ายตามประเภทงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณถึง วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 636,171,038.69 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 94.57 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับจัดสรรมีรายละเอียด ดังนี้

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแบบจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (สงป. 301)

ກາດຟນວກ

คณะผู้บริหารกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561		
นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 1 ตุลาคม 2560 – ปัจจุบัน	
นายสุรชัย อจลบุญ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 1 ตุลาคม 2560 – ปัจจุบัน	
นายวีรวัฒน์ ปภุสสรุ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 28 มีนาคม 2561 – ปัจจุบัน	

คณะผู้บริหารกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560		
นายสากล ฐินะกุล	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – วันที่ 13 กันยายน 2560	
นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
	รักษาการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 14 กันยายน 2560 – วันที่ 29 กันยายน 2560	
	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 30 กันยายน 2560	
นางสุวรรณา เตียรธสุวรรณ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560	
นายสุรชัย อจลบุญ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – วันที่ 30 กันยายน 2560	
นายบรรพต อมราภิบาล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
	วันที่ 8 มิถุนายน 2560 – วันที่ 30 กันยายน 2560	

คณะผู้บริหาร และหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม		
ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560		

หน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายสุรชัย อจลบุญ	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
นางสาวอุดมลักษณ์ ศรีทัศน์ย์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
นางนิตยา สหพันธ์พร	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

สำนักงานเลขานุการกรม

นางภาวิณี ณ สายบุรี	เลขานุการกรม
นางภัลลร โลหะจินดา	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล
นายอุดม แป้นการ	ผู้อำนวยการกลุ่มการคลัง
นางสาวชนบลิ้ม บุณนาค	ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก
นายอุดม พิสุทธิอาภา	ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ
นางพรสวรรค์ ภูมณี	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

กองส่งเสริมและเผยแพร่

นางสาวปรียาพร พรหมพิทักษ์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่
นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ	ผู้อำนวยการกลุ่มรณรงค์
นางจงรักษ์ ฐินะกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสารสิ่งแวดล้อม
นายอลงกต ศรีวิจิตรกมล	ผู้อำนวยการกลุ่มสิ่งแวดล้อมศึกษา
นางสาวระเบียบ ภูพา	ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสิ่งแวดล้อมและกิจการพิเศษ
นายวุฒิพันธ์ สติถถาวร	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมกิจการเยาวชนและลูกเสือ
นางสาวจินตนา เมตตาจิตต์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

นางอนงค์ ชานะมูล	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม
นางนิตยา นักระนาด มิลน์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม
	และผู้อำนวยการกลุ่มการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
นางสาวศิริินภา ศรีทองทิม	ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานและรับรองระบบ
นางสาวหทัยรัตน์ การ์ิเวทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มอากาศ เสียงและความสั่นสะเทือน
นายปัญญา ไยถาวร	ผู้อำนวยการกลุ่มน้ำและขยะ
นายรัฐ เรืองโชติวิทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม
นายเจนวิทย์ วงษ์ศานุน	ผู้อำนวยการกลุ่มสารอันตราย
นางจินดารัตน์ เรืองโชติวิทย์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

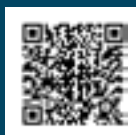
ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม

นางสาวสาวิตรี ศรีสุข	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม
นายธนาพันธ์ สุกสอาด	ผู้อำนวยการกลุ่มระบบคอมพิวเตอร์
นางสาววรวรรณ นาคบรรพต	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบฐานข้อมูล
นางศุภวรรณ วงษ์ประยูร	ผู้อำนวยการกลุ่มบริการสารสนเทศ
นางปาริชาติ หาญเรืองเดช	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อม
นางไศภิชฐ์ เกาทอง	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

นายวีรวัฒน์ ปภุสสรุ	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
นายสมพจน์ เตชะมีนา	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและประสานการมีส่วนร่วม
นางวรวรรณ ประชาเกษม	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
นางทองใบ เวชพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน
นายดำรงศักดิ์ จันทรวีโล	ผู้อำนวยการกลุ่มความร่วมมือองค์กรเอกชน
นางสาวนภา เอี้ยวประเสริฐ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

GREEN CALL
1310

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ 49 พระราม 6 ซอย 30 ถนนพระรามที่ 6
แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 0-2278-8400-19
โทรสาร 0-2298-5606
สอบถามข้อมูลสิ่งแวดล้อม 0-2278-8444
www.deqp.go.th

